

Vstajenje.

Razpet na križu, umrl je in pokopali so ga v kamenit grob. In ko je posvetilo solnce tretjega dneva v sijajni jutranji zarji, tedaj je vstal od mrtvih.

Človek-Bog, kateremu so rekli Jezus Nazarenski, sin tesarja, je bil učitelj resnice in medsebojne ljubezni. Razpeli so ga na križ, ker je ljudi učil resnico, za resnico je živel in za resnico je moral umreti. In ko so videli farizeji, da je v strašnih bolečinah umrl Nazarejec na križu, tedaj so se veselili, ker so mislili, da je z njim vred zajedno umrla resnica, da so pokončili, zatrli in popolnoma pregnali resnico, ker so umorili učitelja resnice. Učenika vere, učenika upanja in učenika ljubezni.

Na grob so zavalili velikanski kamen, da mu onemogočijo izhod. Vojaške straže so bile postavljene pred grob, da preprečijo vstajenje. Pa kaj je bil kamen Nazarejcu, kaj so bile bile vojaške straže Zveličarju? Kamen katerega so zvalili na njegov grob, ni bil velik dovolj, da prepreči učitelju resnice vstajenje, vojaške straže niso bile močne dovolj, da drže Nazarejca v grobu. Vstal je, da tako se enkrat prepriča svet o resnici svojih naukov, da odreši svet ter pokaže pot za seboj, po kateri naj hodijo spoznavalci, če hočejo doseči namen življenja.

In še danes se glasi po širnem svetu slavnostno naznanilo: Vstal je! Velikonoč praznujemo! Kristus voskresel!

To resnico, ta velikonočni pozdrav smo prejeli od svojih starih in prednikov, da ohranimo resnico v svojih srcih in jo povemo naprej našim mlajšim. Prešli so teški in krvavi dnevi trpljenja, križanja, bičanja in zasramovanja. Golgota je bila žejna resnice, in dobila je slavo vstajenja.

Ali je naš narod tudi že vstal? Ah, kje so dnevi svobode, edinosti in slovnosti! Vstajenje je zbežalo od nas, sužnji dnevi nam grene življenje. Slovenec je ostal v sramoti suženjstva v svoji lastni domovini, a v tujini si mora iskati milosti tujca.

In dočim pojejo drugi narodi, svobodni, neodvisni, polni veselja zmagoslavne pesni in iz srca slavijo vstajenje, nam prihajajo iz domovine tužne vesti naroda, ki v sužnjosti še danes ni mogel vstati, kateremu se svoboda le od daleč blišči kot nedosežna stvar. In ta žalostna pesem gne od roda do roda, kjer prebiva slovenski narod.

Tudi tukaj nas žalostna pesem ni zapustila.

Dočim je drugim prava svoboda dobra mati, je nam morda, bodisi, da se v neslogi ključemo medseboj in sproti podpiramo, kar je zidanega, bodisi, da smo prisiljeni z našim znojem, krvjo in solzami trpeti za druge, delati noč in dan, da se drugi veselijo. Zadovoljen je narod z mirvicami, ki odpada od mize drugih.

Kdor ima vero, ta bo živel. Vero v boljšo bodočnost, vero v vstajenje naroda, vero v prepoved dobrih časov. Naš narod danes ne more še pokazati svojega vstajenja, pokazati more le na kopico farizejev, ki neprestano glojejo na narodnem telesu, podirajo resnico in vero, a ne naredijo ničesar, da bi narodu pokazali pravo pot vstajenja. Zato je pa danes tako vstajenje, taka naša Velikonoč.

Vendar, kdor je zgubil pogum, ta se ne more več bojevati v vrstah resnice-željnih ljudi. Pomisliti moramo, da je poleg nas še mnogo drugih narodov na svetu, ki so prestali gorje kot mi, ki množice

še danes v enaki siromaščini živijo, — toda poginili niso, kakor tudi mi ne smemo poginuti. Ohranimo si svoja imena, ohranimo si svojo govornico, ohranimo v srcih trdno vero resnice in pravega napredka.

Na Balkanu se bore naši bratje za resnico in za boljšo bodočnost. Če bi mi Slovenci morali obupati, bi morali obupati še prej balkanski narodi. Pa dan vstajenja pride za vsakega. Prej ali slej. Tudi Balkanci so vstali. Dvignili so se vsi sinovi naroda, od šestnajstletnega mladeniča do sivga starčka, ki je stal z eno nogo že v grobu. Narod je prijel za orožje — edino sredstvo, ki mu je ostalo — in pokazal je neuvrjetne uspehe sloge in edinosti. Križ gre danes nad polmesec, ki se sveti v Evropi v sramoto civilizacije že skoro petsto let! Nevidna sila žene hrbte sinove Slavije naprej po trnjevem in krvavem potu do uspehov. Želimo tudi mi, da se rodnim bratom posreči treščiti noč polmeseca, ga poteptati in

iztrebiti iz nekdanj slovenske zemlje.

Toda ta želja mora biti prepojena z delom, s svetlim umom in vnetim srcem. Kar se je drugim posrečilo, to se mora tudi nam. Dobiti moramo svobodo in srečo. Ohraniti moramo bratsko slovo, če hočemo videti vstajenje celiga naroda. Poznati se moramo med seboj kot bratje, pomagati eden drugemu kot bratje stati trdno kot hrast, braniti se napadom kot skala, potem pa šele lahko pogledamo v bodočnost.

Sicer je to dolga in trnjeva pot, težko in naporno delo, toda kdor hoče, ta bo s čvrsto voljo, dobrim delom in vztrajnostjo dosegel vse. Tudi drugi narodi so prišli samo skozi bodeče trnje do zmagovitih palm. In kar so drugi narodi naredili, zamore narediti tudi naš narod, zamoremo narediti mi.

Ker poznamo razmere in narodne običaje, ker poznamo razmere, v katerih živi naš

narod, smo tudi prepričani, da bodo doživeli še mnogo temnih in žalostnih velikih petkov, toda enkrat pride tudi za nas Velika noč. In to bo slavnosten dan, ko bo odmeval povsod triumfalni glas vstajenja.

Naj nas ne obdaja s skrbmi naša preteklost, ki je krvava, ali slavna, temveč zanesimo se na zdrav razum in močno srce naroda, oprimo se, dela, ki pelje narod do boljše bodočnosti, da dneva vstajenja. Dokler bo pri narodu le sto mož, odločnih in delavnih, dokler bo naš narod zagovarjal le nekaj navdušenih in resno narodno delavnih mož, dotedaj še ne moremo pričakovati, da narod — a vselej propade.

Če tudi pritiska trnjeva krona skozi stoletja. Slovence, četudi se zadržajo do kosti okoli, katere so nam nadali naši neprijatelji, pa tudi naša nesloga, slepota in strankarstvo, pa še vedno verujemo, da ti okoli niso otrovali mozga, da trnje še ni popolnoma v krvi naroda, da slovenska nesloga še ni uničila narodnih

sinov, mi verujemo, da je narod še vedno delaven, da ima v sebi strašno moč, in da pride po poti Kalvarije — do velikonočnega jutra, do dneva vstajenja.

S to vero, upom in ljubeznijo čakaj, ti narod, in proslavi Vstajenje! Nazarejec je vstal iz groba, kjer je bila smrt. Krist je vstal, vstane naj tudi narod, dostojen svoje preteklosti, vreden krasne prihodnosti.

S temi željami in s temi nadami želimo vsem našim prijateljem in posebej našim naročnikom srečne velikonočne praznike — srečno Aleluja!

Usoda.

Gustav Grom:

Zašumelo je, visoko so se dvignili oblaki prahu.

In tedaj je stopal mlad človek po zaprašenih cestih.

Veselo je ukal in hitel, hitel

Besno so se poganjali vrtinasti valovi prahu kvišku in mož je moral globoko skloniti glavo, da mu ni hušnilo celo prgišče prahu v oči in usta. Svetilo je žarko solnce izza oblakov, ter razlilo bleščečo luč po črni dolini.

"Kam hitiš?" "Gozd me kliče, prijatelj. Li ne vidiš nabrušeno sekiro, žago?"

"Ne hodi!"

Vstavljal se je starček, resen mu je bil obraz, z globokimi izrazitimi potezami bogato obdaren in in kratka pipica mu je visela iz ust.

"Ne hodi Miha."

"Zakaj ne bi šel?"

"Čuj vihar, ki razgraja v drevju, čuj kako besno, kakor bi se podili vragovi v njem."

"Aj!" se je zasmajal Miha, mladenič, krepak v krasnih letih.

"Slušaj me, Miha, ne hodi!"

Dejal je starček resno, z doječim glasom.

"Zakaj očka, mar nisem mlad in dovolj krepak, da se lahko obranim zlega?"

"Vrni se!" Ne to ni bil več glas starčka, tako milo je došel. Toda nasmejalo se mu je Miha in hitel dalje.

Starček pa je tiho mrmraje nadaljeval svojo pot.

Veselo so odmevali udarci Mihoove sekire po gozdu.

Deblo za deblo je padalo po tleh. V drevju pa je šumelo, hrščalo divje. Iz tega glušnega poloma se je oglašil zdaj pa zdaj slavec iz bližnjega grmovja.

Miha ni vedel, ni slišal močnega vrvenja naravnih sil, ne slavlčevega petja, zakaj zamaknjen je bil samo v svoje delo.

Znoj mu je oblival čelo in žul za žulom, se mu je krvav delal na prstih, na dlaneh.

Visoko je stalo solnce na nebu, ko je prenehal, sel na mah in zrl na okolo.

Velikostna se mu je zdela dolina, ki se je odprla njegovim očem, široko, okoli in okoli, se je razprostirala, oko se ni moglo ločiti od naravne lepote, duša je radostno poskakovala in ustnice so mu trepetale, ko je krknil:

"Krasna si dolina... dolina... in ti... ti si moja domovina."

Doigo je zrl, solnce se je nagnilo k zatonu, ko se je predramil.

Zopet je pela žaga in čuli so se zamolkli udarci sekire.

"Se tebe podrem, prijatelj, potem pa odidem." Obrnil se je na najbližji hrast.

Zavrtalo se je vrtu kot tajni sveto stvarilo. "Pusti me, naj ti nisem storil zlega."

To ni ga razumel, globoko se je zarzala žaga v deblo.

Pela je sekira, majalo se je deblo. Še par udarcev v sekirno, še zagvozdo — je zvel Miha in jo zabil med zarezno — in tedaj — zahreščalo je — krik se je razlegal po gozdu.

Ze je zatonilo solnce, veselo so hiteli ljudje iz dela domov. Pogovarjali so se razne stvari, o sveti, o vremenu in kupčiji. Ko so hiteli mimo gozda, so se spogledali radovedno.

Presunil jih je milo vzdihljivo glas.

"Stojte! Nekdo zdihuje!"

Ustavili so se ter pazno poslušali. Na ušesa jim je udarilo ječanje.

"Tu!"

Hiteli so proti kraju, iskali so in našli.

Na tleh je ležalo podrti močno deblo in pod deblo je ležal Miha — krvav.

Z naporom so zavili deblo in dvignili Miha. Naložili so ga na rame in hiteli po beli, zaprašeni cesti. Srečevali so jih ljudje in solze so jim močile oči.

Na pragu je stala Msta, žena Mihova, ko so ga prinesli močje domov.

Krik groze je pretresel ozračje in ona je omahnila onesvestena. Zamračilo se je nebo in žalostno je bilo v mraku. Šumelo je drevje kraj hiše in si pripovedovalo skrivnostno.

Počasi sta prikorakala dva starca in solze so jim tekale iz oči. Zbirali so se znanci in tužni so jim bili obrazi. Šumelo je drevje okoli hiše.

Tedaj se je predramil Miha, mrzel, krvav, steklen pogled je zrl po navzoče in tih glas iz premikajočih ustnic se je tužno šibal po sobi:

"Zbogom domovina... dolina... solz...!"

Kaj je bolj čudno?

A: "Ali ni čudno, da kamelo lahko osem dni dela, ne da bi kaj pila?"

B: "Zakaj bi bilo to čudno? Jam pa lahko osem dni pijem, ne da bi kaj delal!"

Zgodovina ameriških držav.

Michigan.

Svoje dnij je moral bivati v Michiganu čuden narod — najbrž taki veliki — ki je moral imeti precej visoko kulturo, kot dokazujejo še danes zapušeni rudniki. In hipoma so morali zginiti iz zemeljskega površja. Stoletja in stoletja je bila potem država Michigan prepuščena divjim zverinam in divjakom. Prebivalci so tam ljudje, ki so deželi dali ime "Miche-Saw-gyegan", kar pomeni po naše "Velika jezera". Evropejci so to ime skrbili na Michigan.

Zgodaj v sedemnajstem stoletju so prišli iz Canade francoski jezuitje, ki so hodili po michiganskih divjinah in zasajali v srca Indijancev katoliško vero. Nad stotine jezuitov so Indijanci poslali na drugi svet s tem, da so jih grozno mučili. Indijanci v teh pokrajinah so bili tako surovi, da dolgo vrsto let se ni drznil nihče priti med nje.

Potem je pa prišel Pere Marquette, eden izmed najbolj plemenitih misijonarjev novega sveta, mož ki je dal življenje za svoje delo, mož, ki je bil pri Indijancih priljubljen kot njih oče, ki je spal vedno v pragozdi, in katerega Indijanci še danes častijo. Marquette je ustanovil prvo naselbino belokrižnikov v Michiganu, in sicer v Sault Ste. Marie, leta 1668. Kakor gobe so rastle potem druge naselbine.

Michigan je bil tedaj del Canade. Slabo vladlo so imeli, in francoska vlada je končno sprevidela, da se ji nikakor ne izplača še nadalje trošiti denar za ondotne naselbine.

Leta 1762 je prišla država Michigan pod angleško vladlo, v istem času, ko si je Anglija pridobila vso Canado. Kmalu potem je pa zadel grozen udarec Michigan, ki je za dolgo časa zatrl vsak napredek v tej državi.

Indijanski glavar Pontiac, je skoval načrt, po katerem bi pobil vse bele prebivalce. Njemu so se pridružili sosednji indijanski rodovali, ki so planili nad Michigan. Oblegali so Detroit, dočim so že prej razbili vse manjše naselbine.

Ko se je vršila krvava vojska med Anglijo in Amerikanci za svobodo ameriških držav, so Anglije uporabili Michigan kot za glavni stan svojih vojnih priprav. Iz države Michigan so pošiljali razna vojna oddelke v Ohio in Kentucky, ki so napadli svobodne borilce za neodvisnost Zedinjenih držav.

Država je bila tedaj del severozapadnega teritorija. Leta 1802 so združili Michigan v "Indiana teritorij". Leta 1837 pa je postal Michigan država.

Leta 1812 so se vršili hudi boji, ki skoro niso imeli pri mere v zgodovini ameriških držav. Anglije so se polastili Michigana, ko so pregnali ameriške čete. Toda admiral Perry je Michigan zopet pridobil za Zedinjene države, ko je leta 1813 popolnoma potolkel angleško brodovje na jezeru Erie.

Naselniki so se le polagoma množili v Michiganu, ker zveze z vzhodom so bile jako slabe. Leta 1825 so pa dogotovili Erie kanal, in naseljevanje je bilo odprto širnemu svetu. Naraste prebivalstva je bil čudovit. In ko je industrija spoznala neizmerno vrednost michiganskih gozdov, je bil na predek Michigana zagotovljen.

Država Michigan je od vseh strani obdana z jezeri in rekami. Njeno ozemlje tvori dva poltoka, kar je dalo državi tudi drugo ime "Peninsula State".

Pennsylvania.

Ah, Pennsylvania, koliko si me veljala, \$150.000, več kakor sem imel, dve nevarni vojni in življenje mojega sina.

Tako je leta 1705 pisal Wm. Penn, ko se je vrnil iz Pennsylvanije, kjer je skušal ustanoviti kvakersko kolonijo, pa je pri tem zgubil ves svoj denar, milost angleškega kralja

in dušo svojega sina, ki se je popolnoma zgubil med svetom. William Penn, ustanovitelj Pennsylvanije, je imel sam burno preteklost. Ko je bil dijak na Oxford vseučilišču, so ga spodili iz šole, ker je vedno kršil šolska pravila. Ko je pa prišel domov k očetu, odmiralo Pennu, ga je slednji spodil iz hiše. Hodil je potem dalj časa po svetu, dokler se ni vrnil na Angleško, kjer je postal kvakerski duhovnik. Bil je večkrat zaprt radi svojega verskega prepričanja, ker kvakerji tedaj niso bili priljubljeni na Angleškem.

Konečno je pa želel, da si dobi kraj, kjer bi lahko vsi verniki živeli v miru, kjer bi preganjeni dobili zavetje. Kralj Karol II. mu je podaril velik kos zemlje v Ameriki.

William Penn je prišel v Pennsylvanijo. Prvotno je hotel to pokrajino imenovati "New Wales", toda njegovi prijatelji so ga prepričali, da je spremenil ime na "Sylvania", kar pomeni gorato deželo. Kralj Karol II. pa je iz spoštovanja do njegovega očeta hotel dati še priimek "Penn", da bi se dežela imenovala "Pennsylvania". Dasi je William Penn odločno protestiral proti temu, in je celo podkupil kraljevega tajnika, da bi uplival na kralja in spremenil ime, vendar je slednje ostalo, kakor se danes glasi.

Penn je prišel v Ameriko leta 1662 z okoli 100 naselenci. V istem letu je ustanovil mesto Philadelphia. Toda Penn ni bil prvi naseljenec v Pennsylvaniji. Že precej let poprej so jo osvojili Nizozemci, za njimi pa Švedi, in oba ta naroda so podjarmili Angleži. Ko je Penn prišel na mesto, kjer stoji danes Philadelphia, je prebivalo tam že okoli 200 družin. Novi naselenci so se spoprijaznili z Indijanci, ki so jim pomagali. Ubežniki in preganjeni radi vere so hoteli iz vseh krajev v novo kolonijo, ki je silno naraščala. In Pennsylvanija je bila ena izmed originalnih trinajstih držav, kjer se je revolucija začela, in kjer je imela tudi svoj sedež.

Ko je bila razglašena civilna vojska, se je oglasilo dvakrat toliko Pennsylvančanov, kot so jih poklicali. Vsega skupaj se je borilo 362.289 državljani v tej vojski. Mnogo spopadov se je vršilo v Pennsylvaniji med južnimi in severnimi državami. Pri Gettysburgu so pa bili vojski južnih držav, ki so zastopali sužnje, tako tepeni, da niso nikdar več prišli v Pennsylvanijo.

In zgodovina Pennsylvanije, kar se tiče od meščanske vojske naprej, je bila zgodovina silnega napredka, posebno na industrijelnem polju. Poleg države New York je Pennsylvanija najbolj naseljena.

Washington.

Washington je najbolj severna država in najbolj zapadna država Zedinjenih držav. Prvotno je bila država Washington del države Oregon, in zgodovina Oregona je bila tudi zgodovina Washingtona. Prvi naselenci, ki so prišli sem, so bili trgovci s kožami, pravo naseljevanje se je pa šele pričelo, ko je dospel v druge kraje glas, da se pridobiva v Washingtonu zlato.

Prvi naselenci so prišli sem okoli leta 1811. Prejtni tihi gozdni mir je bil moten s streljanjem in drugim morilnim orožjem. Može, ki so najprvo prišli v Washington, se niso nič kaj zmenili, da bi si ustanovili tukaj stalna bivališča. Lovili so le živali z dragocnimi kožami, za katere so dobivali velik denar.

Leta 1836 je Marcus Whitman pripeljal v Wall-Walla precejšnjo število novih naselencev. Tu se je ustanovil tudi misijon. In v teku deset let se je naselilo v Washingtonu toliko ljudi, da se je lahko ustanovila nekaka vlada. Kanadske kompanije s kožami živali so se dolgo prepirale z naselenci v Washingtonu, ker so se jim zdeli nevarni. Nekega lepega dne lahko namreč pridejo v Canado in se polastijo njih zemlje. Raditega je dolga leta trajal prepri, če spa-

da Washington pod ozemlje Zedinjenih držav ali pod Canado.

Leta 1853 je postala pokrajina že dovolj močna, da se je lahko ločila od Oregona. Narredili so nov teritorij, ki se je imenoval v počast Georga Washingtona. Tu se je pa začel boj. Indijanci so postajali nemirni. Ker so bili vedno bolj pritiskani na njih ozemlje. Sklenili so, da pomore vse bele naselnike v Washingtonu. Leta in leta se je morilo v državi.

Zlato so odkrili v vzhodnem Washingtonu. Cele črede raznih eksistenc se je podalo v te pokrajine. Zavladala je prava anarhija. Kljub temu je pa prišlo tudi mnogo takih, ki so se tam stalno naselili. Vendar je ostala država še dolgo leta zaprt, radi silne oddaljenosti, dokler ni bila leta 1884 speljana tja prva železnica.

Potem je pa sledila prava ljudska selitev. Leta 1880 je štela država 75.000 ljudi, deset let pozneje so jih našli 350.000. Leta 1908 jih je bilo že čez en milijon. Leta 1889 je postal Washington država. Neizmerno bogastvo se je odprlo svetu, in Washington je danes ena najboljših držav v Uniji.

Društveni oglasi.

EDINOST

St. Nar. Pevsko Pod. Sam. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Marko Bratelnovi dvorani, 31. cesta in St. Clair. Rokajli so ujudno vabljene k obilnemu pristopu. Sprejemajo se od 16. do 40. leta. — Predsednik John Straus, 1371 E. 41 St.; I. tajnik Fr. Makše, 1405 E. 41 St.; blagajnik John Turk, 3956 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje društveni tajnik. 29 mar. 13

SV. JANEZA KRSTNIKA, št. 37 JSKJ Predsednik Louis J. Pirc, 6119 St. Clair ave.; tajnik Ivan Avsec, 3658 St. Clair ave.; blagajnik A. Zakrajsek, zastopnik Ant. Grdina, 6127 St. Clair ave. — Društvo plačuje lepo tedensko podporo. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v John Grdinovi dvorani, 6021 St. Clair ave. Društveni zdravnik J. M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. 1. april 13.

SAVA št. 87 S. S. P. Z.

Ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu pri John Grdinu 6021 St. Clair ave. — Predsednik Jos. Polanc, 1101 E. 65 St.; tajnik A. Naglič, 1288 E. 79 St.; blagajnik Tom Jereb, 1288 E. 79 St. — V društvo se sprejemajo rokajli od 16 do 55. let. Torej imajo rokajli, ki so prekoraj 45. leto, lepo priliko, stopiti v društvo, ki daje \$8.00 na teden bolniške podpore in \$500.00 smrtnine. 1. feb. 13.

Dr. BRCA JEZUSA

Ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Knausovi dvorani. — John Pekolj, predsednik, 6011 Bonna ave.; Math Oblak, tajnik, 1233 E. 60 St.; J. Brus, rač. tajnik; John Levstek, blagajnik, 1121 E. 66 St. F. Levstek in F. Komidar odbornika. Marial A. Skufj, Društveni zdravnik J. M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. 21. dec. 13

SV. JOZEFA

Sam. kranjsko kat. podp. društvo ima redne mesečne seje četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri pop. v Knausovi dvorani. Vstopnina od 18 do 30. leta \$1.50 od 30. do 35. leta \$2.00 in od 35. do 40. leta \$2.50. — Predsednik Frank Koren 1583 E. 41 St. prvi tajnik Fr. Košmerlj 455 E. 152 St. Col. Linwood, II. tajnik Ant. Bolka, 1131 E. 63 St. blagajnik John Grm 1089 E. 63 St. Rokajli se vabijo k obilnemu pristopu. Zastopnik za zapadno stran (West Side) Georg Kofalt, 2038 W. 105 St. N. W. Zastopnik za Newburg John Lekan 3514 E. 80 St. S. E. 1. jan. 14.

SV. ANTONA PADOVANSKEGA Mlad. podp. društvo v Newburg, O. ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo ob 2. pop. v M. Plutovi dvorani na 3611 E. 81 St. — Predsednik Jos. Lekan 3556 E. 80 St.; tajnik Dom. Blatnik 3538 E. 82 St.; blagajnik Fr. Plut 3611 E. 81 St.; Načelnik Louis Gliha 3572 E. 82 St. 1. jan. 14.

LUNDER ADAMIĆ št. 20 S.S.P.Z. Dramatično in podporno društvo ima redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v velikih Knausovi dvorani popoldne. Društvo daje \$8.00 bolniške podpore na teden in \$500.00 smrtnine. Redni mesečni assessment je \$1.00. Predsednik J. Mar 6401 Bonna ave. I. tajnik A. Grobolšek 6312 Carl ave. blagajnik A. Bolka 1131 E. 63 St. Natančeva poročila daje tajnik. Rokajli so vabljene k obilnemu vstopu. Sprejemajo se tudi ženske. 1. jan. 14.

SV. ALOJZIJA

Slav. kat. vit. sam. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo pop. ob 2. uri in redne vaje vsaki drugi in četrti terek ob 8. uri zvečer v Knausovi dvorani. Predsednik John Gornik, 6106 St. Clair ave.; podpredsednik Frank Gornik, blagajnik Jak. Mauser, I. tajnik Fr. Strleha, 1009 E. 82 St. Društveni zdravnik J. M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje prvi tajnik. 1. jan. 13.

SV. BARBARA št. 6. F. C. PA. Ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri v John Grdinovi dvorani. V društvo se sprejemajo člani od 16 do 45. leta. Vstopnina je po starosti. Bolniške podpore se plača \$7.00 na teden in takoj po vstopu. — Predsednik M. Colariz 1188 E. 61 St.; tajnik Jos. Trbovec 1636 E. 38 St.; blagajnik F. Kaplan 1366 E. 41 St. Pojasnila daje predsednik in tajnik. 1. jul. 13.

SLOVENSKA NAR. CITALNICA. Ima svoje redne seje vsaki prvi četrtek v mesecu ob 8. uri zvečer v di. tajniških prostorih na 1157 E. 61st St. Knjige se izposojajo vsako nedeljo od 9. do 11. ure dop. in vsak četrtek od 7. do 9. ure. Vsa pojasnila dajejo: Ivan Mar 1107 E. 84 St. predsednik, K. Lende 6215 St. Clair ave. tajnik. 1. jan. 13.

VRH PLANIN

Sam. pevsko in podp. društvo ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu in pevsko vaje vsak terek in petek zvečer ob 8. uri zvečer. Predsednik Fr. Ordadonik, tajnik J. Rožane 426 E. 158 St. blagajnik K. Mandelj 15713 Waterloo Road. 1. april 12.

CIRIL METODOVA PODRUŽNICA št. 24, ustanovljena 25. febr. 1910 v pomoč onim otrokom, katerim grozi nevarnost, da postanejo Nemci ali pa Italijani, ker ne morejo priti v slovenske šole. Letni prispevek za člane je 50c. Seje se vsako drugo nedeljo v mesecu ob 8. uri popoldne v Knausovi dvorani. — Predsednik L. J. Pirc 6119 St. Clair ave.; tajnik John Vidvol 6127 St. Clair ave. Mike Setnikar blagajnik, 6131 St. Clair ave. 4 avg. 11.

SLOV. POLITIČNI KLUB

Ima svoje redne seje vsaki drugi terek v mesecu v Knausovi dvorani ob 8. uri zvečer. — Predsednik Jos. Jarc 1140 Norwood Rd. tajnik John Pekolj 6011 Bonna ave. blagajnik John Gornik 6105 St. Clair ave. Rokajli Slovence se vabijo k temu klubu. Pojasnila dajejo vsi uradni kluba 4. avg. 13.

ZUZEMBERG

Sam. podp. društvo ima redne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Bratelnovi dvorani, vogal 31. ceste in St. Clair ave. Kdor hoče k društvu pristopiti naj se obrne na Roman Maver, predsednik, 1562 E. 43 St. John Ubl 1562 E. 43 Street tajnik, Jos. Slogar 1149 E. 63 St. blagajnik Društveni zdravnik dr. Silberman, E. 40 St. in St. Clair ave. 1. jan. 13.

DELAVEC, št. 51 S. D. P. Z. Ima redne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 2. pop. 6005 St. Clair ave. — Jos. Zelo, 6108 St. Clair ave. predsednik, Primož Kogoj, 6005 St. Clair ave. tajnik, John Sveto, 6120 St. Clair ave. blagajnik, Društveni zdravnik za pristop je dr. White. V društvo se sprejemajo Slovenci od 16. do 55. leta za \$1.25 na mesec se za varujejo za \$7.00 bolniške podpore in \$500.00 smrtnine. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor. 15. marc 13

SV. VIDA, št. 25. K. S. K. J.

Ima svoje redne mesečne seje prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Predsednik Mike Setnikar, 6131 St. Clair ave. I. tajnik Jos. Russ, 1306 E. 55 St. društveni zdravnik J. M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. Jer. Knaus, zastopnik, člani se sprejemajo od 15. do 45. leta. Usmrtnina \$500 ali 1000 in \$6.00 bolniške podpore na teden. Novopisani člani mora prineseti zdravniške liste preden tajniku pred sejo, nakar se pošljejo vrhovnemu zdravniku; če ga ta potrdi, društvo pri prihodnji seji o njegovem sprejetju glasuje. Isto velja za članice. Rokajli se vabijo k obilnemu pristopu. 1. avg. 13.

DR. "SLOVENIJA"

Ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v prostorih na 3044 St. Clair ave. Kdor želi lahko pristopiti brez da bi bil pred mesecem dnij upisan, vstopnina od 17—25. leta prosta, od 25—30 let \$1.00. Bolniška podpora je \$6.00 na teden. Vprašajte pri predsedniku P. Spelko, 3504 St. Clair ave. ali Fr. Russ, tajnik 6104 St. Clair ave. Za brate kateri pristopajo je zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. 31. dec. 13.

ZALOSTNE MATERE BOŽJE

Slav. mlad. sam. podp. društvo Ima redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 2. uri pop. in redne vaje vsak ponedeljek ob sedmih zvečer v velikih Knausovi dvorani. — Predsednik Jos. Sadar 1157 Norwood Rd. tajnik Jos. Glavčič 1324 E. 55 St. načelnik F. H. Mrvar 1361 E. 55 St. Društvo sprejema osebe od 16. do 30. leta, in plačuje \$6.00 bolniške podpore. Udnina znata 60c na mesec. 1. avg. 13.

SV. FRANCISKA, št. 66. K. J. S. K. Ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu na 2695 E. 79 St. Predsednik Egidij Vrhovec 2662 E. 79 St.; prvi tajnik Josip Perko, 6914 Grand ave.; zastopnik A. Bisteršič 1618 Otter ave. Rokajli se vabijo k obilnemu pristopu. 1. marc. 11

SLOVENSKI SOKOL

televadno in podporno društvo Ima svoje redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu na 6131 St. Clair ave. ob 2. pop. Starosta Frank Hočevar; tajnik Fr. Hudovernik 1243 E. 60 St.; blagajnik John Pekolj 6011 Bonna ave. Društveni zdravnik F. J. Kern. 1. jan. 14.

SV. ALOJZIJA (Newburg) Kranjsko slov. kat. podp. društvo Ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v M. Plutovi dvorani na 3611 E. 81 St. — Predsednik J. Vidmar 3569 E. 81 St. tajnik Josip Trček 3596 E. 78 St. S. E. blagajnik Ant. Fortuna 3693 E. 81 St. S. E. 1. jan. 14.

SRCA MARIJE (stare)

Žensko sam. podporno društvo Ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu v Knausovi dvorani ob 8. uri zvečer. — Predsednica Franciška Lausche, 6121 St. Clair ave.; podpredsednica Mary Grdina 6025 St. Clair ave.; tajnica Fany Simončič 1170 E. 61 St.; blagajničarka Mary Hafner; II. tajnica Franja Trbežnik; zapiskarica Josipina Jakšič; pomož. tajnica Terezija Vidmar; odbornica Nedilka Palčič; Nadzorni odbor: Ana Blatnik, Helena Matl, Ana Skodlar. Društveni zdravnik Dr. F. J. Kern. 19. marca 13.

SOKOL, št. 62. S. D. P. Z.

Slav. žensko podp. društvo Ima svoje redne mesečne seje vsak

prvi terek v mesecu v Setnikarjevih prostorih ob 8. uri zvečer. — Starostka Zožja Birk, 6029 Glass ave.; tajnica Mary Smock 1644 E. 41 St. blagajnica Mary Poznik 1259 E. 59 St. 1. avg. 13

CLEVELANDSKE SLOVENKE

Žensko podp. društvo S. D. P. Z. Ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih E. Smokarja na 82. cesti. Društvo daje \$7.00 bolniške podpore na teden in \$500.00 smrtnine. Slovenke se vabijo za pristop. — Marija Polončič predsednica 8100 Union ave. Franciška Penko tajnica 3567 E. 81 St. Franciška Juh blagajnica 3533 E. 82 Street. 1. jan. 13

COLLINWOODSKI SOKOL

Samostojno društvo Ima svoje redne seje vsako četrto nedeljo v D. Stanislavovi dvorani, sedaj Joe. Gornik na Calcutta ave. Odborniki so: F. Velkavrh starosta, Vinko Starman tajnik, Kr. Mandel blagajnik, Ant. Dolinar zapiskar, M. Intihar dr. zastopnik. Društvo je sklenilo, da se opusti vstopnina za dobo treh mesecev, ter imajo s tem tukajšnji rokajli lepo priliko, da pristopijo k temu društvu. 1. febr. 14.

Victor Bernot,
643 E. 160th St.
SLOVENSKA GROCERIJA.
Collinwood, Ohio
Svoji k svojim!

ANTON MUSIČ,
Slovenska gostilna
449 E. 157th St. Collinwood, Ohio

ANT. ANŽLOVAR,
Slovenska modna trgovina.
6111 ST. CLAIR AVENUE, N. E.
Nudi cenjenim odjemalcem za spomladansko sezono, posebno za bližajoče se praznike, najnovejšo izbero blaga za ženske obleke. Posebno priporočam fine muslin, bele ter svilene bluže za ženske. Velika izbira vsakovrstnih ovratnikov in zavratnic za moške in dečke. V zalogi imam vse velikosti otročjih oblek, raznovrstnega perila ter vso
OPRAVO ZA NEVESTE.
Priporočam se za izdelavo ženskih oblek po zmernih cenah. Vsem cenjenim odjemalcem veselo Velikonoč.
Anton Anžlovar

Prekinjeno delo
Nashe vsakdanje življenje mora biti tako uravnano, da smo vedno aktivni ter da uporabimo vsak čas popolnoma po svoji zmožnosti. To nas dela zdrave in močne. Noben naših organov ne sme prekiniti svojega dela, da bi škodoval celemu telesu.
Toda tudi največja pazljivost in more včasih preprečiti kakega organa, da ne bi prekinil s delavnostjo ali popolnoma zaostal. Zgodí se, da želodec neče sprejemati hrane ali neče vzeti toliko hrane kot jo truplo potrebuje. Včasih prenehajo jetra ali prebavljalni organi z delom in hudo zaprtje je posledica. V takih slučajih je najbolje zdravilo
TRINERJEVO AMERISKO GRENKO VINO
To očisti popolnoma ves sistem, brez bolečine ali neprilike. Objednem daje moč prebavljalnim organom in z njimi celemu telesu. Ono
ustavi zdrav apetit, poveča odvajanje in prežene zaprtje notranje bolečine in krče glavobol zlatenico dviganje in bruhanje.
Pomaga v vseh takih boleznih, kjer trpi želodec, ko smo zgubili apetit, smo zaprti ali slabi. Priporočamo to vino pri nervoznosti in ženskih boleznih in pri kroničnem zaprtju. Po lekarnah.
JOSIP TRINER,
Importer in exporter.
1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Oh, ta smola!

(Spisal Studentko.)

Dobijo se ljudje, ki imajo pri vsaki stvari, česar koli naj se poprimejo, takoj izgubo ali vsaj blamažo. V takih slučajih pravimo, da imajo smolo. Kakor v življenju posameznika, tako igra smola tudi pri celih narodih veliko vlogo. Pogledajte, kakšno smolo so doživeli v zadnjem času Turki! Kjerkoli so zadeli ob junaške Slované, povsodi so se morali pokoriti povelju: "zurueck!" — če ni bilo že prepozno in ako jih ni doletela še večja smola: razoroženje in vjetništvo. Še hujšo smolo so imeli pri tem naši ljubi Nemci, ki so komaj pričakovali, da padejo svojim prijateljem Turkom tam gori pri Belem gradu v bratski objem. In ti nemški časnikarji! Poročali so svojim listom, tako, kot bi bili srbski vojaki nemške konzule kar na raznju pekli — a glejte smolo! Zdaj pa naenkrat ti ljudje vstajajo od mučeniške smrti! Nekaj takega smo včasih že brali v slovstvenih čitankah "od tega salamandra, ki se v ognju ne speče in h pepelu ne postane." Ampak, da se še danes kaj takega zgodi, to je pa že smola vseh smol!

Toda o vsem tem nimam namena pisati, temveč o svojem prijatelju Jožetu Stoparju, ki je imel in ima od prvega dneva svojega življenja tako smolo, da se ga Bog usmili.

Prva njegova nesreča je bila ta, da se je rodil ubožen kot cerkvena miš, kajti njegov oče je bil prav navaden kočar daleč v hribih. Še hujše pa je bilo to, da je že kot bosopeti vaški paglavček kazal nenavadno razumno glavico in da je vaški fajmošter nagovarjal njegovega očeta, naj ga da "z božjo pomočjo" študirat.

To se je tudi zgodilo. In tako sva se seznanila z Jožetom, ker sva oba študirala z božjo pomočjo, ob suhem kruhu in večnem fiziolu. Bila sva ve-

dno prijatelja, dasiravno so se drugi Jožeta malo izogibali — to pa le vsled tega, ker je imel fant res tako smolo, da se ni bilo varno z njim družiti, ker si gotovo še ti prišel v kako zadrego z njim vred.

Jožeta so imeli vsi profesorji na "piki", tako smolo je imel z njimi. Šibkega razrednika je enkrat prevrnil po stopnicah, ker se je nenadoma zaletel iz za vogala vanj. Drugemu profesorju je vngel knjigo ravno v glavo, ko je ta nenadoma vstopil v razred. Knjiga je bila namenjena seveda tovarišu sošolcu, ki mu je vzel preparacijo in zbežal proti vratom. Pri tretjem profesorju je prišel v smolo Jože zopet prav po nedolžnem. Nekdo se je pri razlagi zarežal in profesor je uprl pogled naravnost v Jožeta. Ta je postal rdeč kot kuhan rak — in profesor se ni dal prepričati, da je Jože nedolžen.

Z Jožetom ni bilo varno korakati, kajti gotovo so nas dobili. V višji gimnaziji smo zahajali precej v gledališče. Sel sem slučajno z Jožetom in po predstavi sva šla izpit za zadnje vinarje vsak malo pivo. Iz gostilne grede sva prav pred vrati našletela na — svojega razrednika.

Drugič je šel Jože sam v gledališče. Tisti dan ga ni bilo v šolo, kar se je bal matematike. Igrali so pa takrat ravno neko igro, v kateri se smejijo današnje šolske razmere, in to igro nam je ravnateljstvo v okrožnici prepovedalo obiskati. Jože tega ni slisal, ker je čepel celi dan doma in mahal jo je zvečer k prepovedani predstavi. Seveda ga je opazilo bistro oko profesorjevo in Jože je dobil velik "karcen", ker mu ni pomagal noben izgovor.

Jože ni dovršil gimnazije. Naveličal se je že večnih nezdod, pa tudi profesorji so se njega naveličali. Vedno češče je moral poslušati migljaje, naj si poišče kje drugje sreče. Pa tudi njemu je začelo iti po glavi, da bi se z teh malih smol ne porodila kaka velika smola, da bi ga tega dne izključili.

Tega se je Jože bal, zato je lažnem šeste šole vstopil k pošti.

Srečala sva se večkrat v življenju in vedno mi je pravil o kaki novi smoli. A sedaj je bil rešen vsaj najhujšega — stradanja. Sicer mu tudi njegova službica ni dala toliko dohodkov, da bi živel udobno, a imel je vsaj nekaj. In upal je, da se mu časoma dohodki pomnožijo.

Pozneje je bil Jože prestavljen v drugo mesto. Dolgo časa ni-em izvedel nič posebnega o njem, ker mi je pisal le kako razglednico s par besedami. Nekega dne pa dobim od njega celo pismo. Sporoča mi, da zapušča fantovski stan in da se v kratkem poroči, kar mu gotovo razjasni njegovo, dosedaj tako revno življenje. Pisal mi je, da je njegova izvoljenka bogata in lepa in da jo poroči le iz ljubezni.

Voščil sem mu največjo srečo in ga prosil, naj mi ostane še vnaprej dobrohoten prijatelj. Potem pa se je zopet za nekaj časa prekinilo najino dopisovanje. Mislim sem si: sedaj je v raju ljubezni in pozabil je na vse — želel sem mu vse najboljše.

Pa kako se začudim, ko ga čez par mesecev zopet srečam v mestu, kjer sva včasih skupaj študirala!

"Jože, kaj pa ti tukaj? Kako je, kako?"

"I, tako, tako! Smola je smola!"

"Pa kar sam..."

Čudno se mi je zdelo, pa brezskrben nasmeš na Jožetovih ustnicah mi je pričal, da ni kaj hudega.

Slišal sem vanj in Jože je povedal vse kar je vedel, ker je bil odkrit do dna duše.

Poročil se je res iz ljubezni, kajti dote je dobil bore malo. On namreč ni vprašal naprej, koliko ima, ampak prosil najprej njeno roko. Drugi ljudje so pravili, da bo bogata; to je prišlo tudi Jožetu na uho. Ko je prišlo Jožetovo ramerje do nje že tako daleč, da jo je takorekoč kot pošten človek že moral poročiti, so hitro uredili

vso zadevo. Toda njen oče o doti kar govoril ni hotel. Po poroki mu je rekel, da bi pri "normalnih" razmerah dal več, a da naj bo to obema malo za kazen.

Jože je bil od nekdaj skromen in ponižen človek, navažen na vseh vrst smole, zato se je vdal tudi v to nezgodo. Zatrjeval mi je, da vsed tega še bolj ljubi svojo ženo.

Bil je videti kljub tej odkritosrčni izpovedi dobre volje in prav vesela sva zvečer pod "Vim-ko trtice" praznila čaše na zdravje in srečo njegovih "bodočih" ter ogrevala spomine na študentovska leta.

Drugi dan je odšel Jože nazaj v mesto, kjer je služboval. Pisal mi je večkrat, a drugih neprilik mi ni nikdar omenjal, kot to, da se v dotičnem mestu težko živi, ker je velika draginja.

Zopet čez par mesecev po najinem sestanku mi sporoča, da je doživel veliko srečo — očetovstvo.

"Kenčal je svoje pismo tako: 'In v sedanjih veliki draginji me Bog oblagodari kar z dvojčkom!! Premisli, če ni to res prava smola!'" —

Koliko je zakramentov.

Katehet: "Koliko zakramentov imamo?"

Učenec: "Tri."

Katehet: "Kateri so to?"

Učenec: "Župan, birič pa žendar."

Katehet: "Kako ti pade kaj tako bedastega na misel?"

Učenec: "Ko so ti trije večerak k nam prišli rekli so oče: 'So ti trije sakramentariji že spet tukaj!'"

Stara znanca.

Učitelj vpraša učenca, na (i) kazaje: "Poznaš li to črko?"

Učenec: "Da, gospod učitelj, na videz jo že poznam, pa ne vem, kako se imenuje."

Počakajte vender.

Učitelj pograja učenca, da je tako črn in amazan. Deček pa odgovori na kratko: "Ej, saj danes še ni mrdelja!"

FRANK BUTALA,

SLOVENSKA TRGOVINA S

ČEVLJI

6220 ST. CLAIR AVENUE.

ENDWELL

ENDWELL

Priporočamo rojakom posebno fine, trpežne čevlje za praznike in za delavnik. V zalogi imamo samo prve vrste blago. Vsak naš odjemalec je zadovoljen z mojo trgovino. Kadar kupite enkrat, pridete gotovo še. Priporočamo znane in fine ENDWELL čevlje. Vsakovrstno obuvalo za moške, ženske in otroke.

Rojake pozdravljam in voščim srečne velikonočne praznike!

SPOMLAD SE BLIŽA.

Blizajo se spomladanski dnevi, velikonočni prazniki so pred vratmi. Vsaka družina bo gotovo nekaj potrebovala v teh praznikih. Opozarjam vas raditega, če si želite prihraniti kaj denarja, da kupite vaše blago, kar potrebujete za ženske in otroke, pri meni,

KER SO CENE NA MOJEM BLAGU GARANTIRANO NAJNIŽJE!

Ne bodem navajal cen, ker prostor nedopušča, zato vas pa vabim, da pridete pogledat mojo fino in svežo zalogo vsakovrstnih ženskih in otročjih oblek, kakor princes obleke suknje, obleke z žeketi, bluže, kiklje, nogavice, spodnja obleka itd.

Prepričali se boste, da so cene pri meni res nižje kot drugje.

V tej priliki želim vsm cenjenim Slovencem in Slovenkam vesele velikonočne praznike. Za obilen obisk in podpiranje mojega novega podjetja se najtoplije priporočam, in vam bom tudi vedno hvaležen.

BENO LEUSTIG,

6424 ST. CLAIR AVENUE

Tretja vrata od Addison ceste. Pazite na pravi naslov.

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko.....\$2.00
Za Evropo.....\$3.00
Za Cleveland po pošli.....\$2.50
Posamezne številke po 3 ceste.

Dopolni brez podpis in osebnosti ne sprejemamo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Kralevci) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No 22 Tue Mar. 18'13 Vol VI

AMERICAN ASSOCIATION OF PUBLISHERS

Nemške in slovenske šege.

Večina tujcev, ki potuje po slovenskih deželah, je mnenja, da so to nemške dežele, da so Slovenci nekaka posebna vrsta Nemcev. Imena naših krajev se v svetovnih listih in drugih tiskovinah imenujejo le nemško, celo v ruskih šolskih knjigah poznajo le Klagenfurt in Adelsberg. Tudi sicer čujejo, da se govori pri nas drugi jezik, toda ako niso ravno Slovani ali ne znajo slučajno nemško, so navadno vsi mnenja, da je slovenščina le neke posebne vrste nemški dialekt; pred kratkim sem govoril s francoskim častnikom, ki pozna naše kraje in ve, da se borimo proti Nemcem, nikakor pa ni mogel umeti, da je slovenski jezik nekaj popolnoma drugega kot nemški, mislil je, da je razlika med Nemci in Švicarji, ki tudi ne morejo trpeti Švabov, dasi govorijo nemško narečje. Važen vzrok, da veljamo za Nemce, je dejstvo, da vlada pri nas popolnoma nemški življenjski, da si se morda tega prav ne zavedamo. Velik del naše izobrazbe smo sprejeli s posredovanjem: nemščina, toda sprejeli nismo samo izobrazbo kot take, ne samo govoril prosvetnih vrednot, nego sprejeli smo tudi šege in navade. Najbrž si nikdo ni v svesti, da so običaji, ki veljajo v naši izobraženi družbi, med našo inteligenco specifično nemške šege in navade, ki jih drugod po svetu nikjer ne poznajo, ki se jim narodi z višjo kulturo, kot je nemška, a navadno le posmehujejo. Hočemo se emancipirati od nemštva, a svoji mladini utepamo kot norme lepega in vljudnega vedenja, običaje, ki so zgolj nemški!

Gotovo šege in običaji niso bogve kakšnega pomena za narodno prosveto in narodni napredek, bodisi da so že taki ali drugačni, in morda bo marsikdo te-le vrstice kvitiral s prezirljivim nasmehom. Vendar mislim, da mora vsakdo priti, temu, da mi nimamo prav nobenega vzroka, posnemati naš nemške šege in navade in smatrati naš kot vnunji izraz družabne izobrazbe. Zakaj, ravno nemške šege, ako se že nismo mogle naše samostojno razviti, zakaj dopuščati, da se nam utisne Kajnov znak nemštva na čelo!

Šege in običaji so izraz temperamenta, ki je lastnost rane; da je pa mrzli in pusti nemški temperament hvalabogu zelo različen od našega gibkega, veselega in pristranskega temperamenta, ki se mnogo bolj približuje romanskemu, o tem ni dvoma, da je največja nesmiselnost, naš vesel in pristranski značaj na zunaj opremljati z znaki nemške servilnosti.

Vse nemške šege so namreč prirojene po načelu servilnosti. Kakor je, ne vem že kateri nemški pisatelj, sam rekel: Nemci niso le "das Volk der Dichter und Denker, sondern auch Lakajen und Hausknechte" (ljudstvo pesnikov in mislecev, nego tudi lakajev in hlapcev). V vsakem nemškem

običaju se zrcali ta slaba stran nemškega značaja: na zgoraj silno pohleven in ponižen, na pram nižjemu trd in osoren. Ako hočem skazati znanu vljudnost, tedaj nastopam nje-mu nasproti s servilno ponižnostjo, to je načelo vsem nemškim družabnim običajem, ki pa imajo pri nas žal tudi občno veljavo in se ljudstvu v raznih "Omikanih Slovencih" ali kakor se že take knjige zovejo, priporočajo kot edino zveličani vnajni znak dobrega družabnega tona.

Ako greš pri nas po cesti vedno in vedno ne vidiš drugega kot snemanje klobukov, kjer se srečata dva znanca. Morda me cenjeni bralec začuden gleda, misleč, da je povsodi tako; ne dragi, to odkrivanje pred vsakim znancom, katero ti zverži v kratkem času okraje tvoje pokrivala in ti po nepotrebnem obteži tvoj budget, ako se hoš postavljati vedno z lepim klobukom, je drugim narodom le v posmeh. Na razstavi v Rimu so pred dvema letoma prodajali močice, ki so se z eno roko držali zelenega klobučka s peresom in so ga sneli, ako si jih stisnil za trebuh; "saluto tedesco" (nemški pozdrav) so imenovali te močice, ki so vzbujaile toliko veselost med Italijani. Drugje na svetu si namreč znanca na cesti pač sežejo v roke, si zakličejo pristrčno "na zdravje" ali si pomigajo z roko; klobuk sneti, to je pa pozdrav značilna čevljev, ako te hoče za se zainteresirati, ali pa kečijaž, ki se ti ponuja, ali lakaj, ki pričakuje napitnino. Le posebno zaslužni starejše osebe, ki se jim hoče izraziti spoštovanje, pozdravljajo v drugih deželah z odkrivanjem, ali pa dame, ako se jih ne pozna bližje. V Ameriki celo dame ne smeš pozdraviti na cesti, ako te s prijaznim migljajem k temu ne pozove. S tem, da obdrži Angleži in Romani klobuk pri pozdravu na glavi, označujejo, da pač vedo natanko ločiti med pristrčno prijateljsko vljudnostjo in pa servilnim ponižujočim kimanjem, zato je pa pozdrav tem odkritosrečnejši in ljubeznivši kot nemško odkrivanje.

Neka druga zela smešna navada obstoji v nazoru, da z nobenim tebi že neznanim nabraženim človekom ne moreš nikakor drugače govoriti, kot ako mu ne zarenčiš, navadno popolnoma nerazumljivo, svoje-ga imena. Predstavi se, se reče temu pri nas. Kak zmisel naj to ima? Kaj imata neznanca od tega, ako vesta, da je enemu Znidaršič, a drugemu Šuštaršič? Kajti ako si doktor ali dvorni svetnik, tega tako ali tako ne smeš pri tem povedati, ker to bi bilo zelo neskomorno; pa ako to tudi rečeš, je vendar skoro brez pomena, kajti koristno je za tvojega neznanca le, ako pozna tvoj značaj in tvoje mišljenje. Pri tem predstavljanju mu moraš obenem seči v roko, dasi ne veš, ali zasluži ta znak spoštovanja in pristrčnosti ali ne. Potovala sva z nekim Angležem od Caleja do Mar-seilla, sva se izvrstno razumele in sva mnogo veselih ur preživela, pa šele v Marseillu, ko sem ga spremil na ladjo, sem izvedel njegovo ime in da je konzul nekje v jutrovi deželi, in sicer v svrhu, da mu morem kedaj pisati. Je šlo popolnoma dobro, ne da bi si bila takoj od začetka zarenčala svoji imeni. Drugo je seveda, ako te kak prijatelj vpelje v družbo ali te seznani s kako damo, toda tedaj te on predstavi in imenuje tvoje ime ter obenem tudi jamči, da si dostojen človek, do bi se sam predstavil, tega druge na svetu kot pod dvo-in enoglavnim orlom ne poznajo in te le debelo gledajo; na pri-jazno besedo se namreč drugje dobi povsodi prijaznega odgo-vora. A pri nas velja za največ-jega zarobljenca ako se ne držiš te smešne nemške šege.

Slovenci vsi vedno radi pou-darjamo, da smo demokrati, to-da gorje ti, ako govoriš n. pr. s kakim doktorjem, ki je morda imel ravno preje še polna usta demokratizma, in ga nagovoriš samo gospod Sitar ali gospod Sodar, kako pisano te bo po-gledal, ako ga sedaj nagovoriš z njegovim stanovskim naslo-vom! Če imaš celo čast govo-

riti z gospodom, ki je doktor in profesor ob enem, si vedno v zadregi in ne veš, ali naj mu rečeš prvo ali drugo, da mu ustrežeš, kajti nekateri profesor se rajši sliši za doktorja, a drugi je ponosnejši na profesor-ja. Se sedaj se mi smili neka dobra mamica, ki je šla v šolo prosit takega profesorja-dok-torja za svojega fanta, ki je imel za latinščino in grščino ne-kam trdo bučo; tako mило mu je rekla: "gospod plesesar", a "gospod plesesar" so se pono-sno odrezali: "prosim, jaz sem doktor!" Gospod posestnik je tudi lep naslov, še lepši pa je naslov, ki sem ga neke na de-želi slišal: "gospod umetnik". Posebno virtuoznost moraš raz-vijati, da znaš v vsakem slučaju primerno naglasiti besedo "sve-tnik" ako imaš izredno čast se-deti med vladnim in občinskim svetnikom in se nečeš nobene-mu zameriti. Vsa pristrčnost, vsa ljubeznjivost sejenja, ako ne veš, da je tarokist, ki si mu za kibica in ki je ravnoka: iz-vrstno izpeljal pagat ultimo, včeraj postal nadkontrolor in mu praviš samo "izvrstno gos-pod kontrolor!" Vse veselje mu boš pokvaril nad pagatom, črn žolč se mu bo razlil in mir-zil bo tebe nesrečnika do zad-njega diha.

Tudi mene je, po pravici re-čeno, malo jezilo, ko sem bil kot novopečen doktor v neki angleški družbi, kjer so me kli-cali samo "mister"; no, pa sem se kmalu potolažil, ko sem iz-vedel, da je bil nekdo drugi, ki so ga zvali mister Brown, taj-nik v angleškem kolonialnem ministrstvu, a še drugi "mister" je bil kurator nekega vseučili-šča; prvega natakarka v hotelu so pa tudi zvali "mister". Pa to so bili Angleži, člani enega prvih kulturnih narodov. Kako bi se ti smejali na Francoskem, če bi ti komu rekel "monsieur le docteur" ali pa "monsieur le senateur". Za predsednika fran-coske republike ali pa za zad-njega pariškega apasa velja, če z njim govoriš, le naslov "mon-sieur X ali Y" in za žensko "madame" ali "mademoiselle". Se mnogo pristrčneje se pa gla-si nagovor naših slovenskih bratov Rusov; bodisi da go-voriš z velikim knezom ali z dvornikom (vratarjem), vsake-ga zaveješ samo z imenom in očestvom, niti "gospod" se ne pristavi. Dimitrij Ivanovič ali Nikolaj Nikolajevič se glasi pri-jazni nagovor, isto tako tudi za-ženske bodisi, da je carica ali zadnja služkinja. Aleksandra Fedorovna ali Katja Osipovna, in nič več in nič manj. Pa Rusi se pri tem čutijo zelo srečne in nimajo prav nobene potrebe po nemških naslovih; moram reči, da sem v ruski družbi ve-dno posebno blagodejno obču-til pristrčnost tega priprostega nagovora. Le med Nemci, kjer se ljudje ločijo po kastah in kjer tramvajski konduktor smatra že za posebno dobro-točnost, ako prijateljski nago-vori tramvajskega kondukterskega substituta in se slednji s tem zopet silno počaščenega-čuti, le tu se v nagovoru rabi vse mogoče in nemogoče na-slove, in pa pri nas. Ne — pa-ron — ne samo pri nas, tudi na Hrvaškem, kamor je preko nas od vsenemške kulture prišel menda samo ta izrastek in se posebno bujno razvel. Na Hr-vaškem se v boljši družbi e nagovarja samo z naslovom, ne go še s posebno pristrčnostjo, dok-torja zaveješ "veleučeni", dasi se je modra z največjo težavo priripalsk skozi izpit, vseučilš-kega profesorja "magnifice", da si morda nima nobenega znan-stvenega odkritja in nobene razprave na vesti, duhovna zo-pet "velečastni", dasi je moral morda pred par urami skozi okno bežati pred kakim raz-jarjenim zakonskim možem. Pa Hrvati imajo vsaj nekaj aristo-kratskih tradicij, a mi Slovenci, ki smo izšli vsi iz priprostega kmečkega stanu, nimamo po-prav nobenega vzroka posne-mati te bedaste nemške šege in smešiti same sebe s tem nezmi-selnim tituliranjem, ki ga nobe-den prvih kulturnih narodov ne pozna.

Toda dovolj! Povedal bi še lahko marsikaj o drugih smeš-nih nemških šegah pri nas, o dijaških društvih ki so prava kopita nemških burševskih dru-štev, ki se jim drugje po svetu ro-gajo, nadalje o čudni težnji, pri izprehodih, ki gredo malo dalje kot pod Tivoli, kazati celemu svetu svoja suha bedra in se zadovoljiti s kratkimi hla-čicami, razim tega se pa še o-premiti z nahrbtnim žakljem, ko da greš beračič za celo ubeč-no hišo, običaj, ki je vsemu sve-tu izven mejnikov z eno in dvoglavimi ptici le v posmeh, pa bojim se, da preveč zadenem kakega braleca v živo. Sicer pa vem, da bodo vse te besede kljub temu le bob ob steno, da jih bo marsikdo smatral za šalo in da se bodo novopečenemu nadkontrolorju prej kakor sle-je razlil žolč, če ga zaveš samo kontrolorja, in mu boš s tem preje kot sleje pokvaril vese-lje nad pagatom, če tudi bodo vsi kralji in glave poleg, — ostalo bo vse pri starem, to- vem. Sicer pa ni moj namen, iz-preminjati in preobračati, ne-got hotel sem le malo pobrskati. Morda se kakega mlajšega inteligeuta, ki še nima življen-skih ciljev, ki bi kulminirali v tem, da se mu spusti z viška kaka zlata pločevina v obliki ptiča ali križa na prsi, moje la-mentiranje le toliko prime, da počne malo razmišljati, je li ni morda v teh vrsticah le nekaj trpke resnice.

Kaj pa z neučenim delavcem. Njegovo delo je poceni, naj-cenejša stvar na svetu, njego-vo delo lahko prevzame vsak-do. Imamo pa še eno vrsto delav-cov, ki so zopet na malo boljši stopinji, in to so delavci v ura-dih. To so isti, ki sede nepre-stano v belih srajcah pri knji-gah, ki so izvršili polovico po-trebnih šol in se podali k knji-govodstvu. Ker jih je sram no-gi "overalls", raje sede v ura-dih in pišejo. Resnično je, da imajo lahko in čisto delo, toda prisluži si ne mnogo. Prične-jo z majhno plačo \$10 do \$12 na teden, tekem desetih let mo-goč zaslužijo do \$15.00 na te-den, in večina jih tudi ostane pri tej plači dolgo vrsto let, ali pa za vedno. Njihovi delo-jalci se preminjajo, oni pre-minjajo dela, končno postane-jo stari, potem pa seveda pri-dejo mladi delavci in prevza-mejo njih dela.

Noben oče ne more dati svo-jemu sinu boljše prihodnosti, kot če ga pošlje v šolo, ali ga da izučiti v kakem rokodelstvu. Med evropskimi kraljevimi si-novi dobimo skoro vse, ki znajo kako rokodelstvo. To je tudi dobro, ker če se "pripeti kaka revolucija in zgubi kralj ali ce-sar službo, tedaj si sinovi vsaj s poštenim delom lahko služijo kruh.

Nekoliko besedij našim slov. starišem glede otrok in šole.

Danzadnevom lahko vidimo neštene množice ljudi pred raznimi tovarnami; cele ure čakajo ti brezposelni za delo, ki naj jim pripomore k vsak-danjemu življenju. Ti ljudi radi delajo, ker morajo. Ko-maj čakajo, da pride kak "bos" in jim obljubi \$1.50 na dan. Ce-le trope vidimo v lepem ali grdem vremenu pred tovarna-mi. Vsako jutro so zbrani v tej obžalovanja vredni armadi stari in mladi, možje in žene, otroci in odrasli, močni, zdravi in pohabljeni. Vsi so se zbrali v istem namenu in eden druge-ga gleda postrani, ker se boji, da bi mu ne vzel kruh.

Naravno kadar se prično aš kadar kaže na slabe čase, tedaj se ta armada še vsak dan bolj pomnoži. Če je pa kriza, tedaj se število početverji, po-deseteri. Nihče ne ve, kdaj se odpro vrata do dela, kjer naj se dobi zaslužek. Le redko kdaj se komu posreči, da dobi delo. Največkrat radi tega, ker je kak delavec obolen, ali se je kd ponesrečil. Tedaj dobi drugi njegovo mesto za nekaj dni, bomo delo, ki nese 15 cent v na uro.

Vprašanje nastane, kdo so ti reveži, ki se morajo zanašati na taka dela? To so oni siro-maki, ki niso bili nikdar tako srečni, da bi se pričuli kakemu rokodelstvu, to s neizkušene roke, delavci brez znanja, ki nimajo ničesar drugega svo-jega kot moč in svoje roke.

To so siromaki, katerim se drugače ne more pomagati, ki ne morejo drugega, kot onega, kar se jim sme v roke zaupati. In ti neizkušeni delavci se ne borijo samo s svojim bednim stališčem, ampak tudi s svojo potrebo in zapučenostjo.

In pogled na to množico, ki vsako jutro čaka na delo, nas mora na vsak način predramiti. Kaže nam namreč dolžnost starišev, katero imajo do svojih otrok. Dolžnost starišev je iz-učiti vsakega otroka v kakem poklicu, če ne v učenem, pa v rokodelskem, ki je ravno tako spoštovan kot učeni stan. Če bi bilo med to čakajočo množico mnogo rokodelcev, bi jim go-tovo ne bilo treba čakati, da pride do dela, ki nese 15 centov na uro.

Mizar, zidar ali katerikoli ro-kodelec se lahko preseli iz ene-ga kraja v drugega, kadar zmanjka dela v enem kraju. S seboj nosi svoje rokodelstvo, svoje orodje in gre v boljše kraje. Za človeka, ki je zm-žen kaj narediti, je vedno od-prtih dovolj vrat, in nikdar mu ne bo treba dolgo romati, da pride do svojega cilja, do svo-jega dela.

Kaj pa z neučenim delavcem. Njegovo delo je poceni, naj-cenejša stvar na svetu, njego-vo delo lahko prevzame vsak-do. Imamo pa še eno vrsto delav-cov, ki so zopet na malo boljši stopinji, in to so delavci v ura-dih. To so isti, ki sede nepre-stano v belih srajcah pri knji-gah, ki so izvršili polovico po-trebnih šol in se podali k knji-govodstvu. Ker jih je sram no-gi "overalls", raje sede v ura-dih in pišejo. Resnično je, da imajo lahko in čisto delo, toda prisluži si ne mnogo. Prične-jo z majhno plačo \$10 do \$12 na teden, tekem desetih let mo-goč zaslužijo do \$15.00 na te-den, in večina jih tudi ostane pri tej plači dolgo vrsto let, ali pa za vedno. Njihovi delo-jalci se preminjajo, oni pre-minjajo dela, končno postane-jo stari, potem pa seveda pri-dejo mladi delavci in prevza-mejo njih dela.

Noben oče ne more dati svo-jemu sinu boljše prihodnosti, kot če ga pošlje v šolo, ali ga da izučiti v kakem rokodelstvu. Med evropskimi kraljevimi si-novi dobimo skoro vse, ki znajo kako rokodelstvo. To je tudi dobro, ker če se "pripeti kaka revolucija in zgubi kralj ali ce-sar službo, tedaj si sinovi vsaj s poštenim delom lahko služijo kruh.

Poglejmo, kaj se dogaja z našimi slovenskimi mladeniči prav tu v Clevelandu. Brez-dvomno jih lahko naštejemo stotine, ki morajo že v svojem 15 letu delati s svojimi žulji za kruh, a drugi so celo tako ne-srečni, da v najboljši mladosti zgubijo ude svojega telesa. Ko-liko mladih je brez roke ali no-ga! Zakaj tako? Raditega, ker stariši danes ne poznajo nič drugega kot tovarno. Pisatelj pozna osebo več mladeničev, v starosti od 15 do 17 let, ki se morajo mučiti v tovarnah ali v trgovinah, pa so jako brihtne glave. Stariši so v več slučajih posestniki tukaj, v nekaterih slučajih celo trgovci. Vsaj od teh bi pričakovali, da pošljejo svoje sinove in hčere v šole. Namesto tega pa raje govorijo: V "šapo" pojdi, boš saj kaj zaslužil.

Nekega dne sem vprašal oče-ta, zakaj ne pusti svojega sina v šolo. Povedal sem mu, da sem govoril s sinom, in da se je deček izrazil, da bi nad vse rad hodil v šolo, toda oče ga ne pusti. Kaj mi je oče odgo-voril? "Naj dela, saj sem moral tudi jaz trdo delati, če sem ho-tel živeti, in moram še sedaj trdo delati, no, in če mi kaj ostalo, bo pa on dobil, saj ne bom nesel s seboj v grob!"

Rekel nam mu dalje: "Kaj pa morete svojemu sinu dati več kot primerno izobrazbo? In če mu daste izobrazbo, potem ste mu dali, kar ste mu največ mogli dati." Toda mož se je držal svojih besedij, in ostalo je pri tem. Deček še danes de-la kot prej.

Resnično je, da so skoro vsi slovenski četjetje v Ameriki re-vni, kajti če ne bi bili revni, ne bi prišli v Ameriko. Obenem pa tudi lahko rečemo, da jih ni toliko revnih, da ne bi imeli vsaj nekateri nekaj učencev v tukajšnjih višjih šolah. Posebno bi se lahko ozirali na naše trgovce, ki bi morali biti v tem oziru vglad drugim družinam, toda trgovci so v tem oziru ra-vno tako nazadnjaški kot drugi. Ravno trgovci bi lahko pošilja-li svoje sinove v višje šole, da bi jih izobrazili za boljše živ-ljenje nego so je sami imeli.

Ali pa priznate, da so vaši otroci, katere ste vzeli iz niž-jih šol in jih poslali v tovarne, na mnogo slabšem stališču kot ste bili vi kdaj? Zakaj so slab-ši od vas? Stariši, ki pridejo sem iz starega kraja, so veči-noma poljedelci, a otroci, ki so tukaj rojeni, pa se na poljedel-stvo ne razumejo. Če stariši drugega ne morejo delati, se lahko posvetijo poljedelstvu, a tukaj rojeni ne bi vedel dru-zega kot da bi šel "tremptat".

Zalostno je v resnici ob peti uri zvečer gledati mlade ljudi, ki hodijo utrujeni od dela, ki niso ničesar drugega kot "la-borers". Vse življenje stoji pred njimi kakor v megli, sonce boljše bodočnosti jim ne more prisijati. Vedno eno in isto, do-

kler ne pride nesreča. Seveda postane slučajno kateri izmed njih "straw-boss", toda koliko jih je tako srečnih? In končno, kaj pa je biti "straw-boss"? Dosti že ne. Samo ponosen je, ker se lahko imenuje višji de-lavec, toda v resnici le ostane navaden "laborer".

Vaši sinovi vsi spadajo v eno armado, o kateri ste brali zgo-raj, ako jih ne pošljete v šolo, in jih tam toliko časa vzdržite, dokler niso kaj več kot navadni trpinji usode.

Vzemimo za slučaj dva deč-ka, ki sta tukaj rojena. Pošlji-mo enega v šolo ko je dovršil šestnajst let, in pustimo ga tam sedem let. Drugega pošljimo v tovarno ravno toliko časa. Kak-šna razlika bo med obema, ko bodega oba stara 23 let. Kaj bodega imela? Eden bo imel za zaslombo izobrazbo, ki mu po-vsod odpira vrata, drugi pa de-nar, katerega je mogel ta-čas "prihraniti". Saj vsi dobro ve-mo, koliko si mladenič prihrani, predno je trideset let star. Kako se pa bodega ta dva od-sedaj v življenju obnašala? Eden bo vedno delal v eno smer, to je, hodil bo od tovar-ne do tovarne, drugi bo pa imel sam svoj urad, pomagal najpr-vo sebi, potem starišem in končno celemu narodu. Pono-s bo starišem kakor svojim lju-dem, drugi pa ostane vedno ne-poznani tovarnar.

Sedaj pride vprašanje, kol-i-ko stane šolnina za mladeniča v šolah. Ali vas res toliko stane, da ne bi mogli shajati in sina pošiljati v šolo? Ne. Ljudska šola je prosta. Ravno tako vi-šja šola, seveda knjige in oble-ko je treba preskrbeti v obeh slučajih. Univerza vas pa stane k večjem \$150.00 celo leto, Uče-nec si pa ob času počitnic, ki trajajo tri mesece, zasluži to-liko, da plača za vse. Zatorej ni skoro izgovora, da bi mogli clevelandski stariši vsako leto vsaj deset otrok pošiljati v vi-šje šole.

Pošiljajte svoje otroke v šole, naredite prave ljudi izmed njih, in s tem ne naredite ni-česar kot da spolnete svojo dol-žnost, ki jo imate kot stariši napram svojim otrokom.

Odstrani bolečine revmatizma.

PIN-ACUS takoj ustavi bolečine re-vmatizma in pomirja bolečine v miš-icah. Ne trpi na revmatizmu, lumbagi ali neuragiji kupite PIN-ACUS in od-dravite h tro. PIN-ACUS je lahko in prijetno zdravilo. Ne more izgati, pač pa gre naravnost do bolečine. Kupite pri vašem lek-arnarju

PIN-ACUS

Tri vrste: 25, 50c, \$1.

Kdor ima hišo ali lot napro-daj, naj poskusi z oglasom v našem listu. Kmalu se bo ogle-sil kupec.

Naročite sedaj spomladno obleko!
Velikanot je 23. marca
Pridite pogledat najnovejše vzorce za obleke, ka-terih je nad 1000

PO \$20.00 IN VEČ.
Delavci sposobni za svoje poslove. Garantirano prve vrste delo, pristojni vsakomur

F. H. MERVAR,
1361 E. 55th STREET
Ne pozabite na izvrstno čiščenje in pranje oblek po nizkih cenah.

FRANK'S DRY CLEANING CO.
1361 E. 55th St. nasproti Lake Shore banke.

USTA,
grlo, zobe, nos in druge dele života vzdržuje čiste vsakdanja raba

Severovega Antiseptola
(Severa's Antiseptol)
Rabite ga kot izmivalo, grgralo ali vbrizgalo. Knjižica, ki je ovita okoli vsake steklenice opiše vse.
Cena 25 centov.

CREVA
lahko vzdržujete v redu ter stem preprečate ali odstra-nite mnogo bolezni ako uživate

Severove jetrne kroglice
(Severa's Liver Pills)
Cena 25 centov.

OBISTI,
lahko vzdržujete zdrave in jetra v redu ter stem od-pravite bolečine v hrbtu in omedlevico, ako rabite

Severova zdravila za obisti in jetra,
(Severa's Kidney and Liver Remedy)
Cena 50c in \$1.00

Kupite Severova zdravila od vašega lekarnarja. Ako jih nima, naročite jih od:

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Mestne novice.

Mlaščje clevelandkega mladinskega sodnika Lewisa o propadu deklic, ki se podajajo v sramoto.

GOVORI IZ SKUŠNJE.

—Po vsej Ameriki se danes razpravlja o vzrokih propada mladih deklic, ki prodajajo svojo čast in poštenje. Mnogo jih je že govorilo o teh vzrokih, in večina se strinja s tem, da je glavni vzrok propada mladih deklic — prevelika plača. Tudi clevelandski mladoletni sodnik T. L. Lewis, ki ima za seboj skoro 20 let skušnje, je govoril o tem. Lewis je videl pred seboj že na tisoče deklic, ki so bile tožene nepoštenega življenja, in za vsako deklico je poizvedel, kaj je glavni vzrok, da je šla na pot sramote. Lewis je govoril: V resnici je nizka plača eden izmed imenitnih vzrokov dekličjega nepoštenja, toda bolj kot to, zavajajo deklice na pot sramote, slabo stanovanje, in slaba stanovanja, so največkrat krivda starih, ki dajejo preveč za pijaco, in premalo za obleko. Ne vrjame, da bi imele visoke ali nizke plače deklic, kaj opraviči sramoto žensk, močnejše v posameznih slučajih. Ubožna stanovanja, pijani starši, nesposobni starši, nemoralna obleka, izpostavljanje zasramovanju v trgovinah, to so glavni vzroki propada deklic. Naj vam dokažem, da je to resnica. Leta 1912 je stalo pred menoj 235 deklic, katere vse so bile tožene nemoralnosti. In 70 odstotkov od teh se je izjavilo, da je krivda njih propada razporeda starih, pijančevanje, slaba stanovanja. Matere dovoljujejo svojim otrokom, da so pozno zvečer zunaj. Na ples hodijo brez spremstva, na plesih se dobi skrivni kotic, kjer se začne grešno znanje, mnoge deklice si barvajo svoje obraze, da so bolj "prijetne" videti. In vrjame, mi, da niti ena deklica, izmed 235, katere sem videl pred seboj, se ni izjavila, da je zašla na pot sramote radi slabe plače. Da pa so slučaj, ko zaide deklica v nemoralnost, naj vam povem sledeči vzgled. Neka deklica je zaslužila kot služkinja \$3.00 na teden. Vsak teden ji je čez vzel ves denar, kar ga je zaslužila in zapil. Deklica bi se rada do bro oblekla, in ker ni videla druge poti, da pride do denarja, je šla na cesto! Stara je bila revica šele 15 let. Tu v Clevelandu moramo pričeti tud vojsko zoper dekličjo sramoto, toda stariši so prvi odgovorni faktor, in njih skrb je prva, da se trgovina z belimi sužnj, in če ne trgovina, pa vsaj prosta, voljno sramotno življenje njih hčera odstrani.

—V nedeljo zgodaj jutraj je bila poklicana Grdinova ambulanca od glavne policijske postaje na mesto Lake Shore železnice in Addison Rd. kjer je ležalo mrtvo truplo Alberta Bablika, rodno Poljaka. Truplo je bilo pripeljano v Grdinovo mrtvašnico, in sprva se za ime ni moglo zvedeti, kdo je. Ob polnoči pa pride soproga pokojnika, ki je iskala moža. Prošila je Grdina, da bi telefoniral na policijsko postajo, naj ji moža poiščejo, a zagledala ga je v mrtvašnici. Zena je padla v omedlevico, ker ni pričakovala kaj takega. Ko je prišla nekoliko k sebi, je začela pripovedovati, da ima 5 majhnih otrok, najmlajši šele 3 tedne, najstarejši 4 leta, dva dvojčka po 15 mesecev stara. Oče je šel večer prej k svojim starišem na 67. cesto, da bi dobil botra za krst najmlajšega otroka za drugi dan. Očel je ob 8. zvečer, in vrnil se je od starišev okoli 11. ure zvečer, hodeč po železniškem tiru, koder mu je bilo najbližje do stanovanja na 5424 Lake Ct. Dohitel ga je vlak in na mestu ubil. Truplo so našli ob štirih jutraj. Zena njegova je pripovedovala, da je imela grozno sanje vso noč. Ob 1. uri je

vstala in je povedala stanovančcem v hiši, da je prišel njen mož k njej in zahteval belo obleko, in morala je iti z njim. Peljal jo je po takih potih, da ona ni mogla slediti. In te sanje so se seveda spremenile v bridko resnico, ko je drugi dan dobila moža vsega razmesarjenega. V hiši družine Bablik vladala največja revščina. Pet otrok je napol narih, vse majhno, kriči in joka, da se Bogu usmili. Ranjki ima zavarovalnine samo za \$500, in Bogu samemu je znano, kako se bo družina sedaj preživela, ko je zgubila zadnjo pomoč v življenju.

—Priatelji dramatike, ki so že teško čakali letošnjo sezono na predstavo, so dobili v nedeljo "Nebesa na zemlji". Vsebinsko igre smo že povedali v zadnjih številkih, in kdor je bil navzoč, mora pritrčiti, kar se tiče igrancev, da so bila v resnici "nebesa" v tej dolini solz. Kajti solze so morale pri vsakomur zginiti, in za precej časa je vladal samo smeh med najbolj črnogledimi in žalostnimi. Da je pa bila igra izvrstno igrana se moramo zahvaliti igralcem, katerih vsak je svojo nalogo, kolikor se tiče karakterjev in nastopa v dejanju, izvrstno in mojestveno izpeljal. Vzemimo n. pr. Balona, katerega je predstavljala G. Stefin. Boljega igralca je teško dobiti kot je bil on. Z njegov nastop brez igre, je vzbudil splošno pozornost in občinstvo se je zanimalo za vsako njegovo kretnjo. Dr. Pavel Vesel, ki o sebi g. Perdana je bil pravi tip zadol enih mladih doktorjev, ki z zvižgami iščejo denarja od svojih bogatih tastov, da poplačajo svoje samske dolge. Otilija, njegova soproga, ga Ivanka Kos, je bila sicer večkrat plaša, vendar je tudi ona rešila svojo ulogo jako častno. Podržaj, g. Oražen, je že znana prikazen na odru, in vsaka uloga, ki jo dobi, je v pravih rokah. Gdine Ana in Josefina Grdinove ste imele jako ljubeč nastop, in isto lahko trdimo tudi o g. Angeli Vidmar, G. Karol Lenče kot graščak Wipritz je bil uzor igralca in vse ostale osebe je storilo svoj dolžnost. Igra kot taka, kjer se dotika karakterjev, je izvrstno uspela.

Gratjati pa moramo odločno zanikerno vodstvo igre. Kar se je potrebovalo, ni bilo pri roki, da smo slišali par vzklikov, da to niso "nebesa" na zemlji, pač pa "vica". Najbolj potrebitivemu mora poiti potrpežljivost. Igra je s tem precej zagrčena glede celote, ljudje pa tudi neradi čakajo toliko časa, da kaj vidijo. Vodja igre je ravno tako glavna opora igri kot najboljši igralec, in če se igralci potrudijo, da res fino izpeljejo, naj se tudi vedja. V Clevelandu smo že toliko napredovali v dramatiki, da se nam lahko nudi predstava, ki je v vseh ozirih dovršena. Moči in ljubezni do dramatike je dovolj.

—V Cleveland je prišel za nekaj tednov Mr. August Kaussek, ki je prišel iz Oregona s seboj polne žepe pravega zlata. Povedal je, da je Oregonu krasno življenje, in da ima družba, pri kateri je on interesiran lepo bodočnost s pridobivanjem zlata.

—Iz Clevelanda je odpotovalo 200 skabov v Rochester, N. Y. kjer štrajkajo krojači.

—Tekom zadnjega tedna je umrlo v Clevelandu 195 oseb, 25 več kot isti teden lanskega leta. 27 jih je umrlo za pljučnico in štirje za ošpicami.

—Prav lep napredek moramo zaznamovati tudi na slovenskem industrijskem polju. Precej časa posluje v Clevelandu že trdka Frank Korze Co., ki prodaja vso živinsko klajo, piče za perutino in ob jednem tudi fino moko. Tej slovenski trdki se je posrečilo upeljati nove vrste moko v Cleveland, kateri moki je ime "Slovenia Flour". Moka sama od sebe radi imena pa še ne bi tako zaslovela, pač pa radi finih izvoznih. Moka je narejena iz najboljših minnesotske in north

Wilsonovo delo.

Odkar je Wilson v Beli hiši, je upeljal že mnogo novega. Odpravil je sijaj in upeljal priprostost.

BREZ STRAŽE.

Washington, 16. marca. Dvanajst dni je Wilson predsednik, in že je upeljal toliko novotarij v Beli hiši, kot pred njim trije predsedniki. Sledeča so Wilsonova dela: Odpravil je ples na avgarcijski dan. V predsednikovi hiši je zabil službo brivec, ker Wilson se brije sam. V Belo hišo ne smejo razni prosilci za dravne službe. Vsakdo mora uložiti prošnjo pri posameznih oddelkih vlade. Politkarji ne bodo vodili vlado. Wilson si je to strogo prepovedal. Vprašal jih bo sicer za svet, toda ravnal se bo po takih nasvetih le tedaj, kadar se strinjajo z njegovimi idejami. Predsednik hodi v cerkev, da moli, ne da se pusti gledati. Kadar zve, da ga ljudje čakajo pri neki cerkvi, takoj gre v drugo, kjer je nepoznan. Wilson je odpravil vojaško stražo, s katero so prejšnji predsedniki vedno nastopali. Zlati gumbi in zlate verižice so zginile. Wilsona straža navadni detektivi. Svoje službe so zgubili tudi uniformirani biciklisti, ki so se poprej vedno vozili za predsednikovim avtomobilom, da so ga varovali. Stara navada je bila, da so oni sedež v gledališču, ki je bil namenjen za predsednika, vselej okrasili, in da so vsi ljudje vstali, kadar je prišel predsednik in godba je igrala ameriško himno. Wilson je strogo prepovedal okrasiti njegov stol, ljudje morajo sedeti in godba ne sme igrati, kadar pride v gledališče. Wilson je odpustil skrivnostni kabinetni seji. Kar se razpravlja pri teh sejah, naj zve vsa javnost, da ljudje vedo, kako se vodi vlada. Taftovi tajniki so se posvetovali samo dvakrat na teden. Wilson je zapovedal, da se morajo shajati vselej, kadar je potrebno. Nihče ne dobi službe, ki ni zmožen za to. Njegova lastna dolgotrajna stenografija je bila zavrnjena, ker jo komisija ni spoznala za sposobno. Obrnila se je na Wilsona, toda on ji ni dal službe, četudi bi lahko. Ob zvečerih ne bo banketov v Beli hiši. Po presbiterijanski navadi bo Wilson v nedeljah vedno mrzlo večerjal. Wilson je odklonil pristop v klub Chevy Chase, kjer se zbirajo samo milijonarji, kar je pa najbolj žalostno: Niti kapljice ječmenovca, kaj šele zlate vinke kapljice ali celo "ognjene vode" ne bodo dobili pri Wilsonu. Novi predsednik je namreč suh kot goba.

Postava podpisana.

Columbus, Ohio, 15. marca. Guverner Cox je včeraj podpisal novo postavo, po kateri bodo delavci od drave zavarovani. Vse kompanije, kjer so delavci zaposleni, bodo morale plačevati v posebno državno blagajno, in kadar se delavec ponese, ali je ubit, dobi od države poškodnino iz onega denarja, ki so ga kompanisti plačali.

dakoško: pšenice, ki je najboljša v celi Ameriki. Trdka Fr. Krže Co. priporočamo vsem.

—Fino monakovsko importirano pivo, iz Monakovega na Bavarskem, se bo točilo ta teden in za Velikonoč pri Geo. Travnikarju, na vogalu 55. cete in St. Clair ave.

—Kdor hoče poslati veliko nočno številko našega lista v staro domovino naj nam pošlje 10 centov in naš v. Na razpolago imamo še kakih 100 števil.

—G. Beno Leustig, trgovec z ženskimi otročjo opravo na 6424 St. Clair ave, nam naznaja, da se je jako dobro zaljubljal s finim blagom za praznike.

Boj na celi crti.

Balkanski zavzemniki napadajo turške pozicije pri Drinopolju, Čatalji, Skadru, Bulairu.

TURKI TRDOVRATNI.

Carigrad, 16. marca. Sem so dospele brzjavke, ki pravijo, da Bulgari že 48 ur neprestano streljajo na Drinopolje. Zajedno so pa začeli močni oddelki Bulgarov napredovati pri Čatalji. Srbom se je posrečilo pripeljati pred Skader 4000 svežih čet, ki naj pomagajo Črnogorcem. Boji v hribih so silno težavni, ker vladajo neprestani snežni zameti.

Turška vlada je odklonila mir, ker pravi, da nikakor ne more dovoliti vsega, kar balkanski zavzemniki zahtevajo. Turki so se zopet obrnili na veselite. Slednje so Balkancem odgovorile, da so v resnici stavili previsoke pogoje miru, ter morajo od svojih zahtev nekoliko odnehati. Posebno šli Avstrija druge veselite, da zahtevajo, da Črnogorci odstopijo vse pravice do Skadra, katero trdnjavo sedaj oblegajo. Skader naj postane bodoče glavno mesto Albanije.

Zofija, 16. marca. Pri današnjem zborovanju bulgarskega državnega zbora se je izrazil ministerski predsednik, da so balkanske države popolnoma edine med seboj gde vojnega plena, in glede prihodnjih mej raznih držav. Vse govorce, da so balkanske države medseboj v prepiru in da se končno lahkotno medseboj z orožjem, napadejo, so izmišljene, in izvirajo iz sovražnih avstrijskih krogov, ki hočejo zanetiti med Balkanci prepir in sovraštvo, da bi Avstrija pozneje lahko mešetarila na Balkanu. Bulgarski ministerski predsednik se je izjavil, da balkanska zveza še ni bila nikdar tako edina kot je sedaj.

Dunaj, 15. marca. Sem se poročila iz Beograda, da so baje Srbi napadli veliko albansko vas, pomorili vse prebivalce in vse zažgali. Pozneje pa se poročila iz Londona, da Srbov v dotični vasi niti bilo ni. Dunajski listi pošiljajo v svet neprestano zmišljena poročila, da bi skrčili ugled Slovanov pred svetom.

London, 15. marca. Prihodnji teden se pričakuje hudih bojev pri Čatalji. Bulgari hočejo združiti svoje čete z onimi, ki jih imajo pri Bulairu, da si laglje osvoje polotok Galipolis. Ob jednem bodo združeni Srbi in Črnogorci napeli vse moči, da dobijo Skader v svojo roko, ker če se to zgodi, potem je položaj na Balkanu popolnoma spremenjen. Iz verodostojnih virov se poročila, da Balkanci bi radi sklenili mir, toda mir ne bo prej sklenjen, dokler ne padeta Skader in Drinopolje, ker potem lahko Balkanci narakujejo kakoršne pogoje hočejo.

Nov državljan.

New York, 15. marca. Sestrideset pisarjev v višji sodniji je danes skočilo na noge, ko je prišel neki prosilec prosit za državljanstvo in je povedal, da se piše: Mandayam Y. Pralivadihajakaram Tirunab Acharya. Mož je rojen v Indiji in je star 25 let.

DENARJE V STARO DOMOVINO

polnjamot:	
50 kron	za 10.30
100 kron	za 20.45
200 kron	za 40.90
300 kron	za 61.35
400 kron	za 81.80
500 kron	za 102.25
1000 kron	za 204.00
2000 kron	za 407.00

Postarjina je vključena pri teh svotah. Doma se nakazuje avto popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Nase denarne pošiljave izplačuje naš poštni hranilni urad v 11 do 2 ureh.

Denarje nam poslati je najprejšeje za \$50.00 v gotovini in priporočamo, da se registrirane pismo, vođe znane kot Domestic Postal Money Order pri New York Bank Draft.

Plačajte unije!

Posebno naznanilo premogarske unije pravi, naj premogarji v svojo korist redno plačujejo unije.

KORIST ZA DELAVCA.

Predsedništvo premogarske unije nam je naznanilo, da naj objavimo in spomnimo svoje rojake, naj svoje unijske doneske redno plačujejo. Mnogo jih je zaostalo za več mesecev. In mi tudi s tem opominjamo vse unijske premogarje, da plačujejo svoje mesečne pristojbine redno. Seveda se dobi pri ljudeh vse polno izgovorov, nekateri nimajo denarja, ostanki dolžni in čakajo toliko časa, dokler ne dobijo boljše delo. Resnica pa je, da kdor je en mesec pozabil plačati, bo veliko prej pozabil še ostale mesece, ker se nabere toliko večja svota. Kdor je pa dolžan šest sedem mesecev, pa sploh neče več plačati, ker se je nabrala prevelika svota nakar je črtan iz unije.

Toda, rojaki, pomisliti morate, kaj je unija za vas, posebno za vas premogarje. Unija ne prestopa dela za vas, neprestano se bore vaši uradniki, da vam zboljšajo življenje in vam priborijo večjo plačo za obstanek v življenju. Predsednik unije dela več kot marsikateri premogar v rudniku. In ravno tako delajo tudi drugi uradniki unije. Večkrat se zgodi, da delajo unijski uradniki cele dneve in noči, in imajo le malo počitka. Nikdar ne bodo prej pustili svojega dela, dokler ni vse pripravi, da so naredili kaj v korist premogarjev. Unija pa nikakor ne more uspehov imeti, tudi če so uradniki še tako dobri, če ji člani ne pomagajo. Sami premogarji ne morejo letati okoli in se osebno organizirati. Vsak član unije je temeljni kamen, na katerem unija stoji, in če vsi kamni dobro stojijo, tedaj ima tudi unija najlepšo stavbo, da razširja svojo podporo med trpeče premogarje.

Denar, katerega plačujete uniji, vam nosi najlepše obresti. Onih par dolarjev, ki jih daste uniji za pristop, dobite nazaj na drugi način stokrat povrnjenih. Če ne bi bilo unije, tedaj bi ljudje, ki danes delajo osem ur v premogovniku, delali 10 ur na dan in sicer za manjšo plačo kot pri uniji. Preračunajmo nekliko, kaj je unija za delavce.

Ako dobi delavec \$2.00 na dan, in dela osem ur, tedaj dela za 25c na uro. Če pa ne bi bilo unije, tedaj bi delal deset ur na dan za isto plačo. Delal bi torej za 20 centov na uro, dve uri več na dan. No, in delodajalci bi tudi znižali plačo, kadar bi se jim ljubilo, če ne bi bilo unije. In vi bi pa vseeno dobivali 40 centov manj na dan, kot če ste pri uniji. Sedaj pa računajte, da delate najmanj 250 dni na leto. Vsak dan ste zgubili brez unije 40 centov, kar iznese ravno \$100.00 na leto. In da je za delavca \$100.00 na leto, precej lepa svota, mora vsakdo priznati. In to je samo majhen dokaz. Kaj pa če vam kompanija kar naenkrat utrga plačo? Mnogokrat se je že to zgodilo, kjer ni bilo unije. To je samo en dokaz, kako koristne so unije za delavce. In kadar se bo treba potegniti za vaše pravice, tedaj ste v uniji združeni, tedaj boste šele sprevideali, kaj je bila unija za vas. Dobro pa tudi veste, da se s kompanisti kmalu pride navskriž, kadar se rešuje delavsko vprašanje. Rojake torej se enkrat opozarjamo, da točno plačujejo svoje prispevke uniji, ker bodo imeli stoterno korist od tega.

Draginja.

New York, 15. marca. Danes se je v tem mestu izdalo samo 58 poročil dovoljenj. Povprečno število za en dan je 160. Tako malo število dovoljenj za poroko še ne pominja. Pravijo, da je draginja vzrok, da se ljudje tako malo ženijo.

Arzenal v Londonu

Oblasti v Londonu so našle cele zaloge in skladišča bomb, katere so uporabljale sufragete.

MNOGO ZAPRTIH.

London, 15. marca. Detektivi londonske policije so danes odkrili obsežna skladišča londonskih sufraget, kjer so slednje shranjevale bombe, užgalke in dinamit, s pomočjo katerih so razstreljevale posamezna poslopja in povzročale požige in eksplozije. Detektivi, ki so se preoblekli, so prišli tudi v glavni stan sufraget, kjer so dobili pod deskami na tleh obsežne aparate s pomočjo katerih se režejo telefonske in brzojavne žice. V drugih delih poslopja so dobili na stotine steklenic, napolnjenih z raznimi kislinami, katere so sufragete uporabljale, da so uničevale pisarne in poštne nabiralniške. Dobili so tudi kladiva, kamenje in druge priprave, s katerimi so razbijale okna, kakor tudi mnogo ponarejenih avtomobilnih dovoljenj.

Glasgow, Škotska, 15. marca. Danes je bil tukaj naznanjen velik govor Mrs. Emmeline Pankhurst, glavne voditeljice sufraget. V dvorano, kjer bi se imel vršiti govor, je prišlo tudi kakih sto dijakov tukajšnjega vseučilišča. Ko je sufrageta začela govoriti, so dijaki začeli silno kričati. Toda zmotili so se. Sufragete so e prej imele v dvorani kakih 50 pristaniških delavcev, ki so se vrgli na dijakke, in začel se je splošen boj. Vsi stoli v dvorani so bili razbiti, kakor tudi vse drugo pohištvo. Konecno se je delavcem posrečilo pometati kakih 50 dijakov iz dvorane, a ostali so motali. Sufrageta Pankhurst je potem lahko govorila, toda ko je govor končala, se je zbralo pred dvorano do 3000 ljudi, ki so hoteli sufragete pretepeti. Ženske so morale oditi pri skrivnih vratih iz dvorane, da niso bile tepene.

Nova iznajdba.

Pariz, 15. marca. Francosko vojno ministerstvo je preskuševalo iznajdbo majorja Mandrina. Ta iznajdba omogočuje vsak navaden top spremeniti v havbico, radičesar slednjih sploh ne bi bilo treba več izdelovati. Francoska vlada bi si s to iznajdbo prihranila 80 milijonov frankov. Pravijo, da iznajdba jako dobro deluje.

Kontraband.

Boston, 15. marca. Vlada Zjed. držav je prišla na sled novi goljufiji. Neki tukajšnji zlatar si je dal pošiljati iz Evrope diamante v okvirjih, ki so obsejali slike starih žen. Importiral je tako diamantov za kakih 200.000 dolarjev. Zadržali so ga po okvir prelomil in pred nadzornika colnine je padlo precej lepih diamantov. Zlatar je moral plačati \$3000, pa še zaprt bo.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.,

of "Cleveland American", published Semi-weekly

at Cleveland, Ohio, required by the Act of August 24, 1912.

Editor, Louis J. Pirc,

Publisher, Edward Kalish

Owners, Edward Kalish - Louis J. Pirc,

Known bondholders, mortgagees, and other security holders, or other securities: — Dr. James Seliškar, Louis Ach. Frank Sternishia, John Mihelčič, Frances Lausche, Joseph Jakobič.

Anton Gerjol, Anton Grdina, Anton Basca.

Sworn to and subscribed before me this 12th day of March 1913.

(SEAL)

Frank Russ

(My commission expires June 1913)

Na desetitoš ljudij je v Londonu protestiralo proti ženskam. Vrtila se je bitka dve uri.

Z BLATOM NAMAZANE.

London, 16. marca. Sufragete so danes popoldne zopet imeli zborovanje v Hyde parku, toda so bile napadene od velikanske množice ljudi, ki je šela najmanj 10.000. Denhal je padla čez ženske, metala kamenje na nje, jih suvala in tofka v obraze, trgala njih obleko. Nekatere sufragete so prišle v spodnjih kitičah domov, druge so zopet zgrabile klobuk. Skoro nobena ni ostala nepoškodovana.

Nemiri so se začeli, ko je nastopila "generalica" sufraget, Mrs. Drumond. Njena nastop je bil znamenje za pričetek splošnih nemirov. Komaj je začela govoriti, je nekdo zagnal proti njej pest blata, ki je priletelo ravno v njeno usta, da jo je skoro zadušilo. Druge sufragete so začele govoriti, toda ljudje so tako kričali, da nihče ni mogel razumeti govora. Nad vsem se je pa čulo kričanje: "Pojdite domov k otrokom, ki kričijo za materami!"

Pol ure je trajal divji nemir, nakar je nastopila policija. Sedaj se je vnela pravzaprav bitka, ki je trajala skoro dve uri. Več enkam so potrgali vso obleko iz života, mnogi jih je padlo v omedlevico, in obleke vseh so bile popolnoma pokrite z blatom. Nad 400 policistov na konjih in peš se je bojevalo z množico. Sufragete so bile silno hvaležne policistom za njih pomoč, dasiravno sufragete sicer ob vseh priključkih napadajo policijo. Ker sufraget policija ni mogla drugače rešiti, je naredila okoli njih vsem kordon, nakar so voz potegnili naprej in jih peljali iz parka.

Množica, ki se je borila proti sufragetom, je bila silno divja. Policija je morala udarjati s koli na desno in levo. Kadar koli je prišla kakega moškega, takoj so se navrhili tisoč na policijo in so iztrgali slednji svoja tovarisa iz rok.

Množica v Londonu je silno razjarjena. Nihče ne vrjame, da bi sufragete se nastopile v javnosti. Na milijone škodo so že naredile pri pošti, pri vladnih poslopih in na javni lastnini. Mnogo stotine delavcev je bil odpuščenih, ker so sufragete pokončale razne tovarne in delavnice. Srd množice se je obrnil proti ženskam, ki ne dajo nikjer miru, in ki ne pustijo niti pošte v miru, pač pa uničujejo pisma v poštah nabiralniških. V Londonu se je osonala posebna liga, katere namen je napadati sufragete, kjer se prikažejo.

Kako se dolgo živi.

Nyack, N. Y., 16. marca. Ch. Weidner, ki je danes praznoval 112 letnico svojega rojstva, je bil vprašan, kako se lahko dolgo živi? Odgovoril je, da se človek ne sme razburjati, kaditi mora lahke tobak in vedno nekoliko piti.

Črnogorci pred Skadrom in Avstrija.

Srbske narodne pesni nam v svojih prebrenljivih verzih pojo o strašnem krvoprelitju srbskega naroda v borbi proti Turkom. Ta borba je trajala tekom dolgih vekov. Danes pa smo pričali drugih tragičnih dogodkov, borbe Črnogorcev za Skader. Lahko rečemo, da tekom stotne preteklosti ni bilo nobene borbe s Turki tako krvava in ni uničevala toliko srbskih junakov kakor ravno borba za Skader. Hekatombe žrtve žrtvuje junaška Črnogorci, samo da bi se zopet polastila ozemlja, ki ji je bilo nekdanj odzeto. Skader leži tik poleg njene meje, in poseči po tej točki, to je naravnost eden izmed življenjskih pogojev današnje Črnogore. V trenutkih ko se odloča usoda tega mesta, v trenutkih, ki so polni tako groznega spomina na padle žrtve, pa nam nudi Avstrija prav čuden in naravnost neverjeten prizor.

Vprašali smo pred dnevi, ali je morda vendar enkrat srečala Avstrijo pamet. Razpravljali smo o tem, kako velike važnosti bi bilo, da bi prišlo do sporazuma med obema monarhijama. Toda kaj pa je bila vsebina lastnoročnega pisma, ki je bilo poslano na ruski dvor? Vedno bolj jasno postaja, da je vsa ta akcija imela v prvi vrsti ta pomen, da bi Črnogorci ne dobili Skadra.

Avstrija, ki ni nikdar dala kakemu svojih narodov svobode in združenja, skuša z vsemi silami, da vstvari neko umetno državo. Albanija, to je sedaj srčna želja, ki se je ugnezdila v srca naših zakrknjenih diplomatov. Avstro-ogrski monarhija, ki je pred letom odvela Hrvatski ustavne pravice, ki je nesposobna, da bi svojim lastnim narodom dala narodnostno avtonomijo, pravo samoodločevanja, ta Avstrija

se zdaj z vsemi silami peha, da bi vstvarila nekaj, česar danes še ni, a tudi nima nobenih predpogojev za obstoj. Kje je danes albanska vlada? Pač možakov sedi v kakem albanskem gnezdu in ti se imenujejo albanska vlada. Kje je albanska armada? Ni je! Kje so albanske finance? Ni jih. I vsega tega nič hoče Avstrija nekaj vstvariti. Sedaj pridigajo visoki gospodje na Dunaju o neodvisnosti Albanije, o potrebi narodnostnega zedinjenja, o sovražnikih, ki bi drugače Albanijo uničili. Zakaj se Avstrija tako silno trudi, da bi vstvarila albansko državo? To nima drugih svrh kot te, da bi škodovala balkanskim narodom, da bi delale težkoče Črnogorci in Srbiji. Vendar je ta namera ničeva, abotna. Ali res misli Avstrija, da bo mogla skupno z Italijo imeti protektorat? Albanija ne bo nikdar avstrijska, Albanija bo samo vzrok in povod k vojski med Avstrijo in Italijo.

To so udarci s pestjo v obraz Črnogorci. To je tisti slavnoznani avstrijski način, kako si pridobivati simpatije med Slovani izven Avstrije. Danes si je naša pala Avstrija na ta način povsod srd in sovraštvo, nikjer prijateljstva. In v tem svojem počenjanju nastopa Avstrija tako, kakor je to storila vedno in povsod, kakor velik gospod, ki pa danes nima več cvenka v žepu. Kako mora zavreti kri Črnogorcem in Srbom, ko čujejo, da naj bo to, za kar prelijavajo kri, predmet mešetarenja med Avstrijo in Rusijo. Kaj si mora slovanska Rusija misliti o Avstriji, ki s takimi zahtevami na temelju takega prevdara misli sklepati prijateljsko zvezo z veliko severno državo? Pri tej priliki se zopet pojavlja vse tisto frivolno postopanje naše zunanje politike, ki si mora dobiti povsod sovražnikov, nikjer prijateljev. Boj pred Skadrom in frivolno postopanje Avstrije, ki hoče oropati Črnogorce poseti mesta, za katero se bore s takimi žrtvami, to ste taki dve činjenici, ki

nam dokazujejo, zakaj je Avstrija prišla tako daleč, zakaj je zgubila vse simpatije na slovenskem jugu. Le govorimo s trgovci in industrijalci, govorimo z zastopniki vseh slojev, in videli bomo kakšne strašne posledice ima to počenjanje avstrijske diplomacije za celotno naše gospodarsko življenje. Avstrija prej nikdar ni hotela biti balkanska država, ni imela razumevanja za narode na Balkanu. Zdaj ob času te strašne gospodarske krize vidi, v kakih stikih je celo njeno javno življenje s slovanskim jugom. Ni političnega dogodka, ki bi bil kedaj tako silno vplival na naše gospodarsko in javno življenje, ko vojska na Balkanu. Zdi se, da smo tudi mi ena izmed onih držav, ki se bojujejo. Kajti hujše ne more biti v državi, ki je sredi vojske.

Kakšne bodo pa posledice vse te politike? Mislimo, da se bo Avstrija tudi to pot tako silno blamirala, kakor tedaj, ko je razglasila načelo, da se nihče ne sme dotakniti takozvanega status-a quo na Balkanu. Pa vse to mora imeti silno žalostnih posledic. Kajti sovraštvo in srd Jugoslovancev bo končno tako velik, da postane neizbrisljiv.

Avstrijske žrtve v slučaju vojne.

Nedavno je predaval v društvu zdravnikov na Dunaju kirurg prof. pl. Hochenegg o "Sanitetnih vojnih pripravah Avstrije."

Tekom štirih let, je izjavil dvorni svetnik Hochenegg, se nahaja naša domovina že drugič v vojni nevarnosti. Ko je bila leta 1909 nevarnost že zelo velika, si je predavatelj stalno vprašanje, ali je Avstrija dovolj pripravljena za slučaj vojne? Oriental se je o teh razmerah in je prišel do zaključka, da se mora še mnogo dopolniti. Od leta 1909. se v tem oziru ni nič izpremenilo. Zdravniško pomoč dobi vojak žal še le dolgo potem, ko

je bil ranjen. Ranjence odvažajo iz boja lajki, ker prostovoljni zdravnikov in strežnikov iz strateških ozirov ne pripuste v bojno črto. Če neizsolane moči transportirajo ranjence, tedaj se mnogo teh ranjencev inficira. Kakor je izračunal prejšnji šef našega vojaško-zdravniškega oficirskega zbora Uriel, bi morala Avstrija v slučaju vojne računati s 100.000 ranjenci. Dvorni svetnik Hochenegg smatra to številko za prenizko, vendar pa jo je vporabljal pri svojem razmotrivanju. Od 100.000 ranjencev odpade 60.000 na Avstrijo, 40.000 pa na Ogrsko. Za 10.000 ranjenih Avstrijcev postavi "Rdeči križ" potrebne bolnišnice in postelje. Tem 50.000 bo morala Avstrija sama streči, kajti na pomoč inozemstva ni računati. Če vzamemo, da more ena bolniška postaja sprejeti 200 ranjencev, tedaj potrebujemo 250 takih postaj. Če računamo v eni sobi take bolniške postaje 20 postelj, tedaj bo treba 2500 bolniških sob. Za vsako bolniško postajo bodo po mnenju profesorja Hochenegga potrebni trije kirurško izsolani zdravniki, torej skupno 750 kirurgov. To bi bile le najpotrebnejše kirurške potrebe, druge zdravniške specialiste Hochenegg sploh ne vpošteva. 750 kirurgov bi se sploh po mnenju Hochenegga v Avstriji lahko dobilo. Nedostajalo bi pa bolniških strežajev. Avstrija rabi za vsako vojaško bolniško postajo dve izučeni strežajki in za vsakih 20 ranjencev tri strežajke, torej 8000 strežajk.

To vse jasno dokazuje, da imamo sicer dovolj topov, pušk in drugega takega orodja, vendar pa smo jako slabo pripravljeni za pomoč ranjencem. In če vpoštevamo razen tisočev mrtvih tisočev ranjencev in poškodovancev — tedaj vidimo, kako grozno je ono klerikalno hujskanje na vojno.

Naša tiskarna je slovenska unijska tiskarna.

Hueter Jewelry Co.

5372 ST. CLAIR AVE.

Najstarejša zlatarska tvrdka na St. Clair Ave.

Krasna birmanska darila za dečke in deklice, verižice in zapestnice. Brože vratne zaponke, rožni venci, križi, prstani. Za dečke: Gumbi, kravratne igle, ure, verižice.

Prodajamo diamante na kredit. Vprašajte za naše cene, predno drugje kupite. Diamantni prstani po \$15, \$20, \$35, \$40, \$42.50, \$75 in naprej do \$500

Velika izložba ur, zlatnine, stenskih ur, srebrnine. Fino, brušeno steklo. Največja izbira govornih strojev in plošč vsakovrstnih jezikov. Muzikalni instrumenti.

Mi preiščemo vaše oči zastonj, in prodamo očala po nizkih cenah. Odprto vsak večer. Ob nedeljah od 10-12. Oba telefona.

Predno si naročite spomladansko obleko, ne pozabite, da pri nas izdelujemo najbolj moderne in fine obleke po pravih cenah.

Dobro delo po pravih cenah to je naš namen.

F. H. MERVAR

KROJAČ

1361 E. 55th St.
Blizu St. Clair Avenue.
Naproti Lake Shore banke.

Oba telefona:
Bell East 3625 W
Cuy. Central 3813 W

Govor med fantom in dekletom:

Ona: John, kako pa moreš vedno novo obleka kupiti, kadar prideš k meni na obisk?

John: Čistit jo večkrat pošljem, pa je tako kot nova.

Ona: Kam jo pa pošiljaš čistiti?

John: Kam pa misliš vendar! Gotovo k

FRANK'S DRY CLEANING CO.

1361 E. 55th ST.

blizu St. Clair Ave. nasproti Lake Shore banke.

Pridemo iskat na dom in dopošljemo.

Oba telefona:
Bell East 3625 W
Cuy. Central 3813 W

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13.
novembra 1910.Glavni sedež:
Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MARTIN COLARIC, 1133 E. 61st St.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1245 E. 60th Street.
Zapisničar: JOHN JALOVEC, 1284 East 56th Street.
Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Avenue.
Nadzorniki: ANTON OSTER, 6030 St. Clair Ave.; FRANK BORIC, 1365 East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
JOHN MAJZELJ, 6128 Glass Avenue.
Porotniki: ANT. AHOIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Pobliščevalci: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
 Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne naknade pa na glavnega blagajnika.
 Zvezino glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Mali oglasi.

POZOR!

Naznanjam, da otvorim 17. marca svojo krojačnico, kjer bom izdeloval vsakovrstne obleke, kakor popravljati tudi stare, da bodo kakor nove. Priporočam se vsem Slovincem in Hrvatim. Kdor se hoče prepričati, kaj je dobra obleka, naj pride k meni, in mu naredim, kakor si sam želi.
Lovrenc Urbanija,
 6112 Glass ave.

Dve posamezni sobi se oddajo v najem. Postelje so v sobah. Vprašajte pri F. J. Turk, 5707 St. Clair ave.

Stanovanje s 6 sobami in malo trgovino se odda v najem. Vprašajte pri F. J. Turk, 5707 St. Clair ave.

VABILO IN VOŠČILO.

Vsem Jožkom in Pepcam voščim prav veselja god. Povabim jih tudi na veselo domačo zabavo, 19. marca. Imel bom dober prigrizek, fine pijače. Povabim pa tudi vse znanke in prijatelje, da me pridejo ob tej priliki obiskat. Svirala bo fina godba. V obilen obisk se priporočam.

JOSIP FURLAN,
 vogal 39. ceste in St. Clair ave.

Dečko slovenskih starišev, ki zna angleško, star nad 15 let, dobi takoj delo v naši tiskarni. Pripraven fant ima priliko, da se nauči tiskarskega posla in mu je zagotovljen napredek. Prosilci naj se oglašijo s svojimi starši v naši tiskarni.

POZOR!

Boljši so mali dobički, kakor večji in redki, zato vam sedaj nudim priliko, da si za velikonočni čas nabavite vso žensko in otroško opravo, ženske in otroške obleke, letne suknje, obleke z žaketom, kiltje iz najboljšega volnenega blaga, žensko in otroško spodnjo obleko, vedno po nižji ceni kot kje drugje. Če kupujete pri meni, si gotovo prihranite kaj denarja, ker so cene garantirano nižje. Vsaka Slovenka, ki pride v mojo trgovino, in kupi kaj ali nič, dobi tiket za \$5 zastoj. Priporočam se vsem Slovincem v Clevelandu, Collinwoodu in Newburgu in okolici za obilen obisk in podpiranje mojega podjetja, za kar vam bom jako hvaležen. S spoštovanjem

BENO LEUSTIG,
 6424 St. Clair Ave.
 tretja vrata od Addison Rd.
 Pazite na pravi naslov.

Priporočilo.

Najtopleje se priporočam vsem, ki žele imeti v prihodnji sezoni nove ali popravljene klobuke in slamnike. Vsa taka dela izvršujemo lepo in po najnižji ceni. Popravila in naročila sprejema

Ivanka Turk,
 1101 E. 63rd St. vog. Glass ave.
 Tel. Princeton 2140 R.

Lapa prilika.

Slovinci, nudi se vam lepa prilika, katerega vesel kupiti hišo v Nottinghamu, O. v bližini Mr. Drugovića. Naprodaj imam 8 hiš in 12 lotov. Hiše so jako poceni, prodajajo se za male obroke, plačate pa naprej le par sto. Za nadaljnja pojasnila vprašajte pri John Zulich, 1197 E. 61 St. Telefon Princeton 1326-L.

Našli smo

da je slovenski zobozdravniški zavod imel krasen napredek leta 1912. Posli so se povečali za 40%, cene so ostale iste. Ena cena vsem ljudem vselej. Tu se ne poganja, vi dobite za kar plačate. Najbolje delo za srodne cene. Nekaj vzrokov, zakaj smo vedno zaposleni.

1. Mi ne rabimo slabega, drobnega zlata.
2. Instrumenti so čisti.
3. Delo najbolje.
4. Cene zmerno.
5. Občevanje uljudno.
6. Vaš jezik se govori pri nas.
7. Izkušen zdravnik sedmih let.
8. Naši bolniki nas priporočajo.
9. Samo najbolje blago se rabi.
10. Največjo pozornost posvečamo Slovincem.
11. Vrednost denarja dobite pri nas.
12. Perno zobe brez bolečin.
13. Delo garantirano 10 let, če se kaj pokvari, zastonj popravimo.
14. Vi ste v tem uradu doma.
15. Ženska postrežba.
16. Zdrav, čist urad. Vprašajte svojega sosedo. Prosta preiskava. Kjer naredimo drugo delo, ne računamo za puljenje zob.

Dr. A.A. Kalbfleisch
 White Cross zobozdravnik.

6426 St. Clair-av.
 Odprto od 8. do 8.

OZON
Up jetičnih.

Če imate hudi kašelj, krehate in pijete, če imate bolečine v ledju, če zgubivate težo, če nimate apetita, se potite ponoči in ste sploh slabi, pojdite takoj k zdravniku, če nečete postati žrtev časovne bolezni — jetike.

Edino pravo sredstvo, s katerim se moremo varovati proti jetiki je

OZON

S samim OZONOM so se dosegli čudoviti uspehi pri vseh boleznih pljuč, ledja in krvi, tako da so skoro vsa zdravila v državi že upeljala ozonske aparate.

Ne zgubite upa!

OZON je pomoč, katero iščete in vedno bo uspešna. Ni treba več, da zapustite dom, družino in prijatelje in greste tisoče milj daleč, da dobite pravi ozon, ki ugonobi bacile jetike. Učenjaki so prinesli to slavno zdravilo v naše mesto, in ozdravljenja po tem zdravilu so bila čudovita. Ni vam treba niti enega dneva zgubiti od vašega dela. Ko pride to zdravilo v pljuča in kri, takoj čutite njegovo korist, in v kratkem zgine kašelj, vaš apetit je dober, spanje se vrne, pridobite na moči in teži.

Vsa pojasnila o tem zdravljenju dobite v uradu

Dr. L. E. Siegelstein,
 308 Permanent Bldg.
 746 Euclid ave.

Austro-Americana
S. S. CO.

Direktna vožnja med
 New Yorkom in
 Avstro-Ogrsko
 NIZKE CENE.

Pina podvorb, električna luč, izvrstna kuhinja, prostoročno vino, kabine tretjega razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki.

Kompanija ima sledeče dvorjake: Kaiser Franz Joseph I., Martha Washington, Laura, Altes, Argentina, Oceania, in nove ladije se delajo. Za vse podrobnosti se obrnite na generalne agente.

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y.

ali pa na primarne agente v Z. D. in Kanadi

Pozor! Pozor!

NA SPOMLADANSKE ČEVLJE!

ZAKAJ POZOR? ZATO!

Ker se vedno dobi v moji trgovini najboljše obuvalo po vaših cenah. V zalogi imam svetovno znane "Packard" čevlje. Posebnost so John Mitchell, ki je bil prvi predsednik premogarske unije. V zalogi imam tudi najboljša ženska in otročja obuvala. Znižane cene za praznike.

Vsem skupaj želim veselo Alelujo.
 Svoji k svojim, rojak k rojaku!

Frank Gornik

6117 ST. CLAIR AVE.

Rose Stanko,

6303 ST. CLAIR AVE.

EDINA SLOVENSKA TRGOVINA Z
IZKLJUČNO ŽENSKIMI KLOBUKI.

Čenjenim Slovincem se priporočam, da posestijo mojo trgovino. Najlepša prilika je sedaj, da si dobite nov, modern in lep ženski klobuk. Vse delo je prve vrste in fino moderno.

Slovenkam se priporočam.

6303 ST. CLAIR AVE.

Frank Kraševac,

Slovenska gostilna

917 Addison Road

Se priporočam rojakom in želi vesele praznike.

Telefon Princeton 2723 W

M. Jalovec,

6424 Spilker Ave.

Dobra zaloga domačega vina.

JOSIPINA VEHOVEC,

SLOVENSKA
 GOSTILNA

1367 E. 43rd St.

Vesele praznike!

Frank Mramor

5919 PROSSER AVE.

Slovenski grocerist.

Se priporočam Slovincem.

J. S. Jablonski,

SLOVENSKI
 FOTOGRAF.

6122 ST. CLAIR AVE. N. E.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj. Vse delo je garantirano.

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAC

6105 St. Clair Ave.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in trpežnih jesenskih in zimskih oblek ter suknj. Trgovina blaga po meri in za naročilo. Priporočam se slovenskim družinam v napravo uniform in izvršujem vse druge krojaške naročila. Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh modnih potrebščin.

Edini založnik vseh sokolskih potrebščin.

Tel. Princeton 2402 W.

SVOJ K SVOJIM!

Anton Bašca,

1016 EAST 6th STREET.

Naznanjam vsem rojakom, da se odsedaj naprej dobijo pri meni suhe in prekajene klobase, špeh, kajzerflajš, šunka, plečeta, želodci, mast. Cene nizke. Naročila se sprejemajo tudi zven mesta.

Skoro vsakdo
rabi plin.

Skoro vsaka družina v Clevelandu rabi plin, v hiši in trgovini.

Zakaj?

Ker plin je cenejši kot premog ali les, ne dela nesnage v hiši, se hitro prižge in ugasne, hrani denar, čas in udobnost. Če ne rabite plina, pridite v naš urad in povejte, kaj hočete imeti.

The
East Ohio Gas Company

1447 EAST 6th STREET

SLOVENSKO
PODJETJE

Z naselbino rastejo tudi slovenske trgovine, v katerih dobite danes vse, kar potrebujete za vaš dom in vašo družino.

V naši popolnoma nanovo urejeni trgovini dobite veliko izbero, pohištva, kakor omare za obleke, kuhinjske omare, omare za postelje, mize, stole, postelje, žimnice, posteljne preproge, krevte, raznovrstni porcelan, kakor krožniki, za meso in juho, razne skledice, vse kuhinjske opreme, kakor ponve, lonce, nože, vilice, žlice, in še ste in ste naših drugih posed in priprav, ki se radije pri hiši.

NAŠA POSEBNOST JE: POSODE
 VSAKE VRSTE PO 10c.

Poleg te trgovine pa imamo tudi POGREBNI ZAVOD. Sprejemamo naročila za kofre in automobile za vse prilike. Cene vedno najnižje. Postrežba točna.

Fran Zakrajšek,

SLOVENSKI POGREBNIK IN BALZAMIST.

TRGOVINA S POSODAMI.

Tel. Princeton 1376-L 6208 St. Clair-av

OB REKI RIO DE LA PLATA

POTOPIŠNI ROMAN.

SPISAL KAROL MAY

Za "Cleveland American" priredil
L. J. P.

Sodniki so pa bili majni, poročnik in trije drugi, o katerih sem slišal, da so stotnik, nadporočnik in narednik. Tudi ljubi komisar je bil pri njih. Monteso je bil silno razburjen, in že je hotel zbruhati jezo, ko ga prosim, naj zaenkrat še počaka, da poizvem o kakem grehu nas obdolžijo.

Tako stojiva mirno skupaj in gledava obraze najinih sodnikov. Vseh pet senorjev se je trudilo, da so zgledali kolikor mogoče resni in častitljivi. Sedaj začne major resno:

"Prej ste vprašali, zakaj smo vas privedli sem. Sedaj boste slišali naš odgovor in tudi našo sodbo. Zatoženi ste upora in veleizdaje."

Zdelo se mu je, da me bo s temi besedami popolnoma poslušal, kar sem mu lahko na obrazu bral. Jaz pa popolnoma mirno vprašam:

"Kdo nas je tožil?"

"Ta senor." In major pokaže na komisarja.

"To je nemogoče. Obtožbe ne more dvigniti en sam človek, pač pa cela sodnija. Mož, katerega imenujete, se kvečjem šteje za pričo."

"Saj bo tudi pričal. Sodnija smo pa mi, namreč vojaška sodnija."

"Tudi če bi vas hotel priznati kot vojaško sodnijo, bi vendar v tem slučaju ne bili kompetentni soditi. Jaz sem sicer tujec v deželi, vendar mi je toliko znano, da se veleizdaja in zarota ne obravnava pred vojaško sodnijo, pač pa na višji sodnji pred porotniki."

"Kaj vi mislite, je nam vseeno."

"No, lepa je ta. Celo najhujšemu zločinu priznajo njegove pravice, in zločinec nihče ni, dokler mu ni bilo dokazano."

"Mi vam takoj dokazemo zločin."

"Dvomim. Da imam orožje, bi sploh z vami ne govoril s besedami, pač pa s kroglicami."

S temi besedami sem hotel lopove prevariti. Hotel sem jih odvratiti, da bi me ne preiskali, če imam orožje. Že sem stisnil, da bo prišlo do boja. Nad petdeset mož proti dvema? Ali ni bila neumnost misliti na boj? Toda nekoliko zvižaje je včasih bolje kot cel kanon. Zdelo se mi je, da senorje pred seboj prav lahko presleparim. S silo ne bi ničesar odpravil.

"Da, da pušk nimate!" reče major. "In svoje nože boste pa sedaj odložili."

"Tega pa ne storim, ker nimam pravice zahtevati od mene svoje lastnine."

"Kaj vi govorite, nam je vseeno. Kar smo enkrat sklenili, da naredimo, to tudi naredimo, ne da bi vprašali, če vam je po volji ali ne. Vzemite mu nož."

To povelje takoj spolnijo nekateri vojaki. Monteso se brani oddati svoj nož. Toda vojaki ga primejo in mu s silo odvzamejo, jaz pa prostovoljno izročim svojega. Major vtahtne nože za pas, kot bi bili njegova lastnina. Potem pa reče:

"Sedaj začnem s preiskavo in upam, da boste dobro odgovorjali. Oba stojita na robu groba, in torej ne pričakujem, da bi bila taka bedaka, da bi se sama silila v smrt. Najprvo začne priča. Kakšnega zločina doživite ta dva človeka, senor Carera?"

"Poskušana umora, telesne poškodbe in zarote."

"Ali imate kaj dokazov?"

"Da, dokaze, katerim se sploh ne more uprekat."

Torej je jako slabo za ujetnika. Torej najprvo prekusimo umor. Kje se je poskus umorive pripetil?"

"V Montevideo, pred tremi davi."

"Kdo naj bi bil umorjen?"

"Moj nečak, katerega je ta

Nemec pri hiši organista napadel."

"Toda ne umoril?"

"Ne. Posrečilo se mu je pobeegniti. Toda oba obtoženca sta potem prišla v njegovo stanovanje. Tam sta ga napadla, zvezala in tako pretepla, da je bil napol mrtev, ko sta ga zapustila."

"Ali je kaj prič zato?"

"Da. Lahko povem njih ime, toda stanujejo pa v Montevideo."

"Prav nič ne škoduje. Mi jih ne potrebujemo, ker nimamo časa, da bi ljudi klicali iz take daljave. Obtožence lahko obsodimo tudi brez prič. Sicer sem pa popolnoma prepričan, senor Carera, da ste povedali popolno resnico. No, in vi, obtoženci, kaj imate k temu povedati?"

Slednje vprašanje je bilo obrnjeno proti nam. Jaz nisem bil prav nič razburjen, odkar sem vedel, da je komisar naš glavni tožitelj. Monteso pa ni bil tako miren. On, kot vročekrvni Spanec, ni mogel zadržati svoje jeze. Hitro stopi nekaj korakov bližje majorja in reče:

"Kaj mislite, kaj mi pravimo k temu? La, nič drugega kot laž je, kar je ta človek povedal. Ta moj prijatelj ni napadel tožitelja, pač pa je bil sam napaden."

"Tako! Ali to lahko dokažete?"

"Gotovo. Moj tovariš lahko na to prišeže."

"To ne velja, ker obtoženi ne more biti sam sebi priča."

"Toda pa lahko organist prišeže, ker pred njegovo hišo se je zgodil napad, in je bil tudi sam zračen."

"Ali je organist tukaj?"

"Ne. To veste vi ravno tako dobro kot mi."

"Torej ne more pričati."

"Jaz pa zahtevam, da se ga pripelje sem."

"Nimamo časa, senor. Sicer pa ga sploh ne potrebujemo, ker itak vemo, da ste krivi."

"Vi ničesar ne veste."

"Ne kričite na ta način nad menoj. Jaz sem predsednik tega vojaškega sodišča, in vas kmalu naučim obnašanja."

Tu pa postane Monteso še bolj jezen.

"Uljuden sem dovolj," reče.

"Tožitelj je nas obdolžil, mi pa zanikamo njegove obdolžitve. Njegove kot naše priče so v Montevideo. Gre se le za osebnarazžaljenja. In on je sam proti dvema."

"Toda on svoje obdolžitve lahko zaprišeže."

"Isto storiva tudi midva."

Najnovejše za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah nogah in križicah, v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane, opekline, kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblina in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem za stonj ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHCIC,
1093 E. 64 Street,
CLEVELAND, OHIO.

"Ker sta obtoženca, ne moreta prišeči."

"Potem vas pa vrag vzemi!"

"Ne, nas ne bo vzel," odvrne major razžaljen. "Svarim vas. Še eno tako grožnjo izrecite, pa vas dam bičati. Zapomnite si."

"Le drznite si! Radi vašega današnjega postopanja se bode moral zagovarjati, senor! Naznanil vas bom sodnji."

"Smešno! Mi vas obsodimo, ustrelimo ali pa v vodi utonemo."

"Le poskusite!"

Dalje prihodnjič.

Delavci dobijo stalno delo z dobro plačo. Vprašajte pri Union Salt Co. Addison Rd. in železniška proga Lake Shore železnice. (23)

POZOR!

Dvor Baraga, št. 1317 C. O. F. se udeleži korporativno sv. maše na velikonočno nedeljo pri fari sv. Vida. Zbirališče v navadnih prostorih ob 10. uri zjutraj. Radi velikonočnega praznika je seja preložena na 30. marca na belo nedeljo. Ant. Kmet, tajnik. (29)

Soba se odda v najem za enega fanta brez hrane. Lepa soba za dobrega fanta. Poizve se v našem uredništvu.

Oglas!

Hej, Janez, počakaj nekoliko, da te vprašam, kje si kupil svoje kolo. Kakor vidim, je ravno tako kakor lansko leto, ko si ga kupil tam nekje na oni strani mosta pri John Knafelju na 15410 Calcutta ave. Collinwood. Ako kdo potrebuje bicikelj, imamo vsakovrstna kolesa stara in nova. Tudi zamenja stare za nove za primerno plačilo, popravljenj koles se vrši točno. Imam tudi otročje vozičke po nizki ceni. Sploh se dobi tam vsaka stvar, kar je potrebno za kolesa. J. Knafel, 15410 Calcutta avenue Collinwood. (23)

Delo dobijo delavci v "fondri". Najlepša prilika za dobre delavce. Začetna plača 20c na uro. Stalno delo za vedno. The Ferro Machine Co. Hubbard ave. in E. 66 St. Vzemite Broadway karo do -6. ceste. (29)

Imajte vedno v hiši, ker kadar rabite, rabite hitro. Pazite na ničvredne posnetke. (12)

POROČNI PARI - POZOR!

Zastonj! Zastonj! Zastonj!

Fotografski zavod Liebich Studio vam da na razpolago en avtomobil zastonj, če se fotografirate pri nas. Prosimo, da pridete. Popolnoma zastonj.

LIEBICH STUDIO, 1841 EUCLID AVE.

JOSIP ŽELE, SLOVENSKI POGREBNIK IN TRGOVEC.

Priporoča se slovenskemu občinstvu, da ga poseti ob vsaki priliki. Pogrebni zavod je izvrstno preskrbljen z najfinjšo opravo in finimi kočijami. Zaloge pohištva, železnine, posode, barve stekla itd. Oprto noč in dan.

JOSIP ŽELE, 6108 ST. CLAIR AVE.

KDOR HOČE DELA

Veliki Slovensko - Angleški Tolmač

da se bo lahko in hitro brez utičila pričel angleščine. Knjiga vsega slov. angl. razgovor za vsakdanjo potrebo, navodila za slov. pisanje, splošne angleške pismenosti in kako se postane ameriški državljan. Vrhutega knjiga ima doslej največ slov. angl. in angl. slov. slovar. Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (nad 428 strani) stane \$2.00 in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Edino in največje založništvo slov. angl. in rasnih slov. knjig. Pišite po cenz.

POZOR!

Priporočam smodke fine kakovosti, S. D. P. Zvezde, dr. Naprej, dr. Edinost in druge fine smodke. Vsak zaveden društvenik naj vpraša po teh smodkah. Se toplo priporočam društvom. Izdelujejo te smodke Slovenke pod vodstvom Mrs. Mencinger, 1454 E. 26. cesti. Prodajalec Jos. Zima.

NAZNANILO.

Iz urada tajnika dr. sv. Vida, št. 25. K.S.K.J. se članom naznanja, da je bilo pri seji 2. marca sklenjeno, da se društvo korporativno udeleži sv. maše, na velikonočno nedeljo, 23. marca ob 10. uri dop. Vsak član naj si pripne društveno regalijo na prsa in se naj ne sramuje stopiti v vrsto, kakor se spodobi dobremu katoličanu, da se počasti ta dan kot vstajenje Gospodovo, ki je bil naš odrešenik. Z bratskim pozdravom vsem članom K.S.K.J. Jed. in želim vesele velikonočne praznike.

Jos. Russ, tajnik.

SRPAN BRATA,

6315 GLASS AVE.

Izdelava oblek po najnovejših vzorcih.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$

PIRUHE

pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znan-

cem v staro domovino in to seveda najraje v GOTOVEM DENARJU, kar pa NAJHITREJE, NAJVEŠTEJE in NAJCENEJE preskrbi

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljše postreže?

JOHN GORNIK,

6105 ST. CLAIR AVE.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da lahko postrežem vsem rojakom z najboljšimi spomladanskimi oblekami iz finega blaga, kakor si sami zberete. Imam polno zalogo lepih narejenih oblek. V naši lastni krojačnici izdelujemo fine obleke, narejene po meri iz blaga, kakor si sami zberete.

Moške potrebščine.

Imamo v zalogi fino moško spodnje perilo različnih cen.

Praznične in delavne srajce, kravate, ovratniki, klobuki, rokavice, nogavice, dežnike in žepne robce i. t. d.

JOHN GORNIK,

6105 ST. CLAIR AVE.

PRVO**SLOVENSKO PODJETJE****ZA PRODAJO VSAKOVRSNIH PIJAČ NA DEBELO!****Zahvala in priporočilo.**

Z največjo zadovoljnostjo se moramo zahvaliti slovenskim in hrvatskim gostilničarjem v Clevelandu, okolici in po Združenih državah, kjer so slovenske in hrvatske naselbine, ker so nas vedno dobro podpirali s tako obilnimi naročili. Priporočamo se pa tudi za v prihodnost in garantiramo, da bo od naše strani postrežba vedno poštena, točna in po zmernih cenah.

Pristni brinjevec

je tako priljubljena pijača, da prihajajo vsak dan večja naročila zanj. Pravi pristni brinjevec, iz pravih staro-krajskih jagod, je le oni, ki ga prodaja naša družba.

Zaloga žganja na debelo.

Mi vam sedaj lahko postrežemo z vsakovrstnim žganjem priznane kakovosti po najnižjih cenah. Prodajamo na galone, majhne sodčke ali na barelne. Točna postrežba vsem naročilom.

Fater Kneipovo grenko vino

je radi svojega dobrega okusa, nizke cene in zdravilnih sredstev jako zaslovelo povsod. Ljudje ga rado pijejo radi zdravja. Poskusite ga pri vašem gostilničarju.

Znižane cene.

Za velikonočne praznike posebno priporočamo naše žganje v steklenicah ali na galone, kakor tudi pristno domače vino po najnižjih cenah. Pišite nam po cene in vam takoj odgovorimo. Nadalje priporočamo tropinjevec, drožnik, kimel, francoski konjak, cordials in vse ostale pijače.

Vesele velikonočne praznike vsem Slovencem in Hrvatom!

Prva slovenska družba za prodajo pijač.

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO.

6102-6104 ST. CLAIR AVE., - CLEVELAND, OHIO.

JOHN KRACKER, predsednik.

Navodila za razne poklice.

Marsikdaj se človek ne more odločiti, kakšen poklic naj vzame. Ker je dober svet vedno zlata vreden, hočemo na tem mestu podati nekaj pojasnil in naukov, kako si lahko zberete svoj poklic, in gotovo boste zadovoljni. Dandanes lahko s pomočjo korespondence izberete svak svoj poklic in se tudi vsega naučite potem dopisovanja, nakar lahko vse praktično uporabite. In v tem smislu so pisane sledeče vrstice:

Kako se postane ex-predsednik?

Vaša stranka vas mora voliti predsednikom, potem pa morate potovati na stroške naroda štiri leta po deželi, in vsak dan morate imeti več govoro in kolikor mogoče številnim ljudem morate seči v roke. In ko minejo štiri leta, postanete ex-predsednik in sicer s tem, da niste več izvoljeni, ali pa da sploh kandidat vaše stranke niste. V zadnjem slučaju pa lahko ustanovite novo stranko, in to je najboljša pot, da postanete ex-predsednik in ostanete tudi celo življenje.

Kako postanete ribič?

Kupite si vso potrebno ribiško opravo, flanelasto srajco, kosaro za ribe in kosaro, kjer imate nekoliko prigrizka. S seboj morate vzeti tudi nekaj mesa in kruha, ker sama pijača ni dobro. Potem pa pojdite na ribji trg, dobro pregledajte vse ribe; nakar se učite doma fino lagati, in tako postanete izvrsten ribič. (Svetovali bi tudi, da ribe, katere prinese, te domov, kupite pri zanesljivem in molčljivem ribiču, da ne pride kaj nepotrebnega, na dan.)

Kako postanete vlomilec?

Najbolje je, če se ne primete tega posla, ker je silno nevarno. Delo se začne šele ob dveh zjutraj, torej je vlomilec ponoči vselej brez spanja. Lahko vas dobi tuki kak neizkušen policist, in potem vas pošljejo za več let v kraj, kjer ne boste mogli izvrševati svojih stanovskih dolžnostij. Sicer so pa tudi dohodki tega poklica bolj riskirani kot denar, ki je vložen v "get-rich-quick" podjetje. Kdor pa hoče že na vsak način postati vlomilec, tedaj je bolje, da postane borzni spekulanti, ustanovnik ali prodajalec delnic. Ti ljudje so tudi vlomilci, toda neprestan pred očmi postavje.

Kako se postane komponist?

Tupasem prepisite kako staro pesem ali valček. Čim bolj znana je ta pesem, toliko bolj je za vas, ker se ljudstvo "novi" pesni prej priuči. Potem pa dobite osla, ki bo vaše kompozicije zalozil, in v nekaj letih morate imeti milijone.

Kako se postane izvedenec?

Izvedenec mora biti na svojem polju mojster, da se ljudstvo prepriča, da res nekaj ve, zato vati mora nesramno visoke cene za svoje delo, in čim več zahteva, tembolj mu vrjamejo ljudje. Izvedenec mora vselej dokazati, da ima nj gova stranka prav, in njegova stranka je vedno ta, ki največ plača. Kadar izreče kako sodbo, mora rabiti toliko tujih besed, da ga živ krst ne razume, potem mu pa tudi vrjamejo, da izvršno razume svoj posel.

Kako postane patrijot?

Zverdnato zastavo morate vselej nositi v žepu s seboj, in kadar nauese prilika, jo hitro zagrnite in mahajte z njo okoli. Spoštuj postavje svoje dežele, razven če kje drugje več denarja zaslužiš. Gledati moras, da ti noben cent ne odide. Patrijotizem in "business" ste dve jako različni stvari.

Poslednja noč Ludovika XV.

Leta 1772 je šla nekega lepega dne po pariških ulicah mlada deklica, noseč v roki malo posodico, najbrž kosilo za svojega očeta, ki je bil preveč oddaljen od doma, da bi pri-

šel jesti domov. Deklica je morala biti stara kakih dvanajst let, nahajala se je torej v onih letih, ko ni otrok ne devica, v letih, ko skače čez vodo, kjer je most, ko se veseli vsakega najmanjšega naravnega pojava.

Deklica je bila izvanredna lepota. Na njenem krasnem obrazu je kraljevalo dvoje črnih oči, ki so gledale polne veselja v naravo. Z eno besedo, vse njeno telo je pričalo o znanih boginje lepote.

Deklici je bilo ime Viktorija, ki je bila hči Ronan Lebrena, tiskarja, kateremu je nesla kosilo. Ustavila se je za par trenutkov, da pogleda otroke na ulici, kako se igrajo.

Nekoliko od nje stoji kočija. Zdajci stopi iz kočije bogata dama vsa v svilu oblečena. Obstala je pred deklico, jo opazovala, potem pa zadovoljno pokimala. Da se prikupi deklici ji ponudi slaščice.

"Ali neseš kosilo očetu?" vpraša dama.

Viktorija prijazno pokima. "Ali želiš, da te peljem v svoji kočiji na sprehod?" vprašuje nadalje gospa.

Viktorija je pa nevrjetno pogledala gospo, češ, kako more tako bogata gospa revno deklico s seboj vzeti. Same zadovoljnosti je kar sama šla proti kočiji in se veselila lepe vožnje. V kočiji je zopet dobila slaščice, ki so bile namešane z uspalvalnim sredstvom. Ni dolgo trajalo, in deklica je sladko zaspala.

Proti večeru se Viktorija prebudi. "Mama, ata!" zakričane, še predno se ozre okoli. Ni verjela, da je zbujena, mislila je, da še vedno sanja. Nahajala se je v razkošni sobi, na postelji, ki se je vsa bliskala zlati. Okoli nje stojijo dve deklici. Na njen klic ji hitro odgovore, da pridejo stariši vsak čas po njo.

Dekletce je pa mislilo, da sanja. Spomnila se je, da je nekoč brala, pridejo angeli iz nebes in nesejo pridne otroke s seboj v nebesa, kjer je vse zlato in srebro. Tam univajo in češčejo otroke, in tako je tudi ona dopustila, da so z njo delali ravno tako, jo lepo opravliali, šumna muzika je donela okoli nje, in vse se je svetilo v zlatu in srebru. Po večerji so jo zopet kopali z vodo, v kateri je bilo omotično sredstvo, a njene dve postrežnice ste se trudili z obleko, da ji je lepo pristojala. Dali so ji še dve časi vina, položili v posteljo in jo prosili naj mirno spi.

Otrok je bil tako prevzet, da se ni drznil reči ničesar. Samo enkrat je še vprašala za stariše, pa ni dobila odgovora.

V sobi je gorela samo majhna svetilka, da je vladala poltema. Viktorija se je spomnila, da radi zavžitega vina njen duh nima običajne navzočnosti, toda zaspati tudi ni mogla. Napol je sanjala tjavendan. Čez dalj časa se ji zazdi, da stopi nekdo pri stranskih vratih v sobo. Kdo neki more biti tako pozen? Odpre se ji pogled v še bolj krasno sobo, kakor je bila njena. Ob njegovi strani stopa razuzdana ženska, ki toče moza po hrbtu in kliče: "Oj, pojdi s tvojo Francozsko! Sedaj je čas ljubezni."

"To je Ludovik, kralj francoski!" si je dejala Viktorija. "Videla sem ga pred nekoliko dnevi, ko se je peljal v zlati kočiji po mestu."

"To je doba ljubezni," si je mislil kralj Ludovik XV. ves razdražen po grofici de Barry, kajti to je bila njegova spremljevalka. Stopil je proti Viktoriji.

Stresla se je deklica, toda ni bila močna dovolj za upor. "Ludovik XV. po milosti božji vladar Francije!"

Par dni kasneje, je ohetala grofica du Barry Viktoriji, ki se še ni zavedla svojega položaja, da jo pelje k njenim starišem. Toda deklica ni prišla k svojim starišem, pač v visoko hišo obdano z zidom, kjer je bilo mnogo žensk, najmlajša njene starosti, najstarejša do dvajset let. Tu sem so zahajali intimni prijatelji kralja, grofi, broni, generali. Vik-

toriji je bilo nemogoče pobegniti.

Pet dni se je mudila Viktorija že v tej hiši, in šesti dan je kralj zopet prišel k njej. Toda na pragu sobe se je mrtev zgrudil. To je bila poslednja noč Ludovika XV. po milosti božji vladarja francoskega!

Vtežkih urah.

Janko Drnovšek:

Dobro se še spominjam onega dogodka, akoravno se je že davno zgodil.

Sicer teko leta hitro drug za drugim v večnost, iz katere ni izhoda, vendar se ob hudih, težkih urah vrnejo oni lepi že davno pozabljeni trenotki v obliki lepih sanj v mehko, nežno čutečo dušo in duša mora v takih trenotkih zadržati in vztrepetati. Človek pravzaprav ne ve, čemu to, toda v tajinstvenih, nepokojnih nočeh se mu vrinejo kar same od sebe lepe misli, tako da se nehotе zatopi v nje. Tudi meni se je tako zgodilo. V hudih težkih urah se zatopim kar nevede v lepe, žalostne spomine in v takih trenotkih mi je tako mehko pri srcu, da bi se razjokal...

Pristopil je prijatelj. "Ali že vseh novico?" Nekako težko, resno so zvenele njegove besede in slutil sem takoj nesrečo.

"Kakšno?" sem ga nestrpnost vprašal in motril njegov resen obraz.

"Sinoči je umrla sošolec Milanu mati," je spregovoril obotavljaje, kot bi se bal povedati resnico, "se je že odpeljal domov, da se udeleži pogreba. Sinoči sem ga videl in se skoro ne da potolažiti."

Ne vem, če bi me kaka druga novica kmalu tako pretresla, kakor ta. Milana da bi zadela tolika nesreča? V tem trenotku se mi je zdelo to nemogoče. Še sedaj jo vidim pred seboj, njegovo mater, prijazno ženo, kako se mi je ljubko nasmejala, kadar sem prišel obiskat Milana. Z Milanom sva bila namreč največja prijatelja in niti en dan nama ni bilo prestat drug brez drugega. Skupaj sva se igrala, skupaj hodila na izprehod, skupaj trpela v žalosti. Ne vem, kdaj se je pričelo to prijateljstvo in medsebojna udanost. Morebiti takrat, ko sva se še kot prvošolca nekdan skupaj krpala in sem ga z lastno nevarnostjo rešil gotove smrti v vodi. Toda to vem, da me je ta novica hudo potrla.

"Toda, ali si res sam govoril z njim?" sem ga vprašal čez nekoliko časa.

"Da, večerj zvečer sva bila skupaj in mi je on sam to povedal. Saj ga tudi v šolo ne bo danes," je odgovoril prijatelj.

Tisti čas je pozvonilo in v sobo je stopil profesor. Vsi smo bili na mestu, le Milana je manjkalo. In tisti hip nisem več dvomil nad resnico novice, ki mi jo je, povedal prijatelj. Pomiloval sem Milana in sočustvoval z njim. Niti za trenotek se nisem mogel znebiti teh misli. Takrat sem občutil, kakšen zaklad je mati. Bilo mi je tako tesno pri srcu, da sem se komaj premagoval, da nisem naglas zaihnel...

Drugi dan popoldne sva se šetala z Milanom po gozdu. Njegov obraz je bil blede in upadel, oči pa rdeče vsled nepresta nega joka. Nisva veliko govorila, toda če je spregovoril kako besedo, se je gotovo kaj tikala njegove matere, samo, da je bila najina bol še hujša. Nazadnje se ni mogel več premagovati. "Oh, jaz pa nimam več matere," je zaihnel in omahnil na me. Jaz pa sem stal pred njim kot kak zločinec in nisem mogel spregovoriti niti besedice. Toda v prsih mi je vrelo in kipel, da bi se bil najrajši razjokal in si tako slajšal svoj bol...

Od takrat je minilo že mnogo let. Milan je že davno sledil svoji materi in tudi jaz sem že dolgo časa brez nje. Bil je takrat, ko je umrla, zunaj maj, ko je vse cvetelo in se veselilo življenja in zaraditega je bila moja bol še večja. Od takrat pa sem sam na svetu. Sicer cel čas vse rane, toda meni te ne.

JOSIP GORNIK

SLOVENSKI KROJAČ.

Trgovina z vso moško opravo.

Glavna trgovina:

6113 St. Clair-av.

CLEVELAND, O.

Podružnica:

672 E. 152nd St.

COLLINWOOD, O.

Fina trgovina.

Velika in elegantna trgovina najmodernejšega blaga, je popolnoma založena z moškimi oblekami po jako nizkih cenah. Zlasti priporočam za ta čas fine moške klobuke, mehke in trde v vseh barvah. Najfineje kape po nizkih cenah. Velika izbira srajc, kravat, ovratnikov, spodnjega perila in vse moške potrebščine.

Slovenska krojačnica.

V naši krojačnici izdelujemo najmodernejše obleke po meri. Na razpolago je stotine vzorcev. Vedno moderni kroj in primerne cene

Rojakom v Collinwoodu

Rojakom v Collinwoodu priporočam veliko izbero ženskih sukenj, kril in kikelj ter otročjih oblek. Moške in deške obleke so iz najboljšega blaga. Na prodaj imamo vse vrste čevljev, za moške, ženske in otroke. Pri nas dobite vse, kar potrebuje cela družina za opravo. Če kupite v tej trgovini si prihranite denar.

Želim vesele velikonočne praznike vsem Slovencem.

JOSIP GORNIK

6113 ST. CLAIR AVE. 672 EAST 152nd ST.

Prva največja slovenska trgovina z moškim
ženskim in otročjim blagom je

ANTON KAUŠEK

6202 - 6206 ST. CLAIR AVENUE N. E.

ZA GOSPE: - Ste že videli spomladansko modo ženskih oblek? Gotovo še ne! Pridite k nam. Kakor po stari navadi smo tudi letos nakupili zelo veliko ženskih oblek v vseh barvah in raznem blagu, ki so vse izdelane po najnovejšem kroju. Prepričani smo, da ako si ogledate našo bogato zalogo ženskih oblek, prazničnih in delavnih, svilenih in pletenih, bodete tudi popolnoma zadovoljni, ker blago in delo jamčimo. Poleg velike zaloge ženskih oblek pa imamo tudi fine ženske letne suknje iz volnenega in svilenega blaga, okrašene z raznobarvano svilo in šlingami. Moda najnovejša.

Posebnost: Ako želite letni klobuk ali slamnik po najnovejši modi in po vašem lastnemu okusu, pridite k nam, izberite si kroj in naša izvežbana okraševalka vam ga okraši, kakor vi sami zahtevate. Cena vedno nižja, kot drugod.

ZA DEKLICE IN OTROKE: Založili smo naš oddelek oblek in drugih potrebščin za deklice in otroke. Velika izbira oblek za šolarice; fino belo obleko dobite skoraj za vsak denar. Otročje letne čepice, slamnate, svilene in in platnene okrašeni z raznimi čipkami in cvetlicami od 25c naprej, lepo okrašeni letni slamniki in klobuki za deklice, fino domače delo.

ZA DEČKE: Povečali smo tudi našo zalogo na oblekah za dečke od starosti 2 let do 12. Cena vedno najnižja. Fina deška spodnja obleka. Velika izbira deških hlač.

ZA MOŠKE: Kdor želi svoje potrebščine kupiti tam, kjer je dovolj izbire naj pride v našo trgovino. Pri nas je največja zaloga moških prazničnih srajc, kravat, naramnic, rokavic, nogavic, ovratnikov, hlač, žepnih robcev, spodnje obleke itd. Popolnoma nova in velika izbira moških in deških klobukov in čepic.

ZA CELO DRUŽINO: Največja zaloga obuval za celo družino. Imamo čevlje za moške, ženske, deklice, dečke in otroke. Usnje črno, lakirano ali rujavo. Vsaki par garantiran. Popravljamo tudi stare čevlje. Posebno pa se priporočamo cenj. gospem, ker ravno za to sezono smo nabavili izvanredno veliko izbero ženskih čevljev v raznem usnju in najnovejšem kroju. Pridite in se prepričajte!!!

ZA NEVESTE: Kakor se spreminja čas, tako se tudi moda in ker je za to sezono zopet posebna moda za neveste, iste uljudno vabimo, predno kupijo kje drugje, da si ogledajo našo novo zalogo. Imamo fine svilene poročne obleke, kakor tudi volnene, platnene in šlingane. Katera pa noče narejene obleke, si lahko izbere svilo, katere je sedaj vedno dovolj v zalogi. Fine inportirane vence, šopke in šlajer, bele čevlje visoke ali nizke, svilene nogavice in

rokavice, fina platnena spodnja obleka, sploh vse potrebščine, kar rabita ženin in nevesta. Na dan poroke pošljemo našo izvežbano spletko las na dom nevesti, katera ji brezplačno uredi lase in opravi za poroko.

Poleg navedenega blaga pa imamo še tisoče raznovrstnega drugega blaga, kakor blago na jarde, platneno in volneno ali svilen, kakor tudi še mnogo drugih potrebščin.

Vsem našim cenj. odjemalcem in rojakom
VESELO ALELUJO!

ANTON KAUŠEK, veletrgovec,

6202-6206 ST. CLAIR AVE.

Dovolj je društev.

Minilo je skoro eno leto napornega, toda uspešnega dela za domačo clevelandsko organizacijo. Zavedni in marljivi ljudje so delali kot buče, da anašajo skupaj med, ki naj jim bo hrana doma v domačem uljaku, kadar bo potreba nanesla. Nihče ne bi vrjel, da po tolikih letih spanja, slabe organizacije, nezavednosti, se še dobijo v Clevelandu možakov, ki so sprejeli idejo, da je treba doma nekaj narediti, predno hodimo prositi tuje prage za pomoč. Iz vseh krajev se oglašajo. Ženske so tudi že toliko zavedne, da si ustanavljajo svoja društva, ki jih priklapijo k Zvezi. Pri toliki delavnosti naših Clevelandčanov, se pač ne smemo čuditi, da je Slovenska Dobrodelna Zveza v Clevelandu napredovala tekom šestih mesecev za 600 novih članov. Kar je pač ogromno število, če pomislimo, da smo imeli v Clevelandu, predno se je Zveza ustanovila, 47 slovenskih podpodruštev. Nekaj izmed teh je bilo svedca samostojnih, a večina je spadala k raznim Jednotam v drugih mestih, kjer delajo z denarjem članov, kakor kažejo koristi dotičnih mest. Enak napredek podporne organizacije v današnjih časih je naravnost epohalen, ker z društvi in Jednotami smo mi tako oblagodarjeni danes, kakor ona rodovitna zemlja, ki sedemkrat na leto žito rodi. Nič drugega kot zavest Slovencev v Clevelandu je pomagala naši naveljini, da smo prišli tako daleč na polju podpore v Clevelandu. Vsakdo se gotovo nasiti vedno v tuja mesta plačevati, marsikdaj se mora prepirati za boljšo podporo in smrtino, marsikdaj v tujih mestih, kjer so organizacije, odklonijo podporo kakemu bolnemu članu, ker ne poznajo natančnih razmer.

Enake prilike se v Clevelandu, pri domači organizaciji ne morejo pripetiti, ker tukaj smo vsi skupaj in se poznamo med seboj. In ideja podpornih društev ki pošilja svoje mesečne prispevke v tuja mesta, je jako sramotilna za Cleveland. Ponavljamo ideja, ne pa dejanska podpora. Kakor smo že večkrat poudarjali, je vsako društvo dobro, ki podpira svoje člane v boleznih, toda vsak je sebi najbližji, in star pregovor pravi, da je tudi Bog sam sebi najprvo nos ustvaril. Zakaj torej silite v druga mesta, ko se nam nudi ravno v naši sredini vse domače blago, domača podpora, ko smo znani z razmerami, v katerih živimo?

Vse to so clevelandski Slovenci zadnje čase jako dobro premotirali in so prišli konečno v veliki večini do spoznanja, da ni slaba stvar — domača organizacija.

Kakor moramo priporočati, da pristopajo ljudje v največjem številu k naši Slovenski Dobrodelni Zvezi, tako pa moramo odločno odsvetovati, da se še vedno ustanavljajo nova društva iste Zveze. Društva hvala Bogu, imamo za enkrat dovolj. Pomisliti moramo tudi nekoliko, da nikdar ne bodejo vsi ljudje enega mišljenja, da bi vsi pristopili k Zvezi. V Clevelandu imamo tudi mnogo društev raznih Jednot, katerim društvom gotovo nihče ne želi pogin ali slabega napredka. Pač pa moramo vselej, vsak po svoji moči vsi gledati, da se društveno življenje vedno dobro ohrani in v živahnem teku. Gotovo, še veliko bolj bi bilo obsojanja vredno, če bi se kdo držal in ustanovil društvo, ki bi se priklapilo kakšni izvan clevelandski Jednoti.

Za enkrat imamo dovolj! Ta društva, ki so se ustanovila v Clevelandu in se priklapijo Slovenski Dobrodelni Zvezi, potrebujejo nadaljnje podpore. K temu društvom naj rojaki pristopajo, in nikar naj ne ustanavljajo več novih. Slovenska Dobrodelna Zveza potrebuje danes novih članov, ne novih društev. Sicer nikakor ne moremo odrekati pravice vsakomur, da ustanovi svoje društvo, toda pametno to ni, ker moramo v prvi vrsti gledati, da

podpremo že obstoječa društva in da pripeljemo ta društva do v resnici krasnega napredka, kar se bo zgodilo le, če se jih bomo trdno oprijeli in skupno k njim pristopili.

Slovenska Dobrodelna Zveza v Clevelandu nima politike kot jo ima marsikatera druga Jednota. Glavna stvar pri Slovenski Dobrodelni Zvezi je podpora, in nič drugega. In to bi moralo biti pri vseh naših slovenskih Jednotah, kar pa danes žalobno ni. S pomočjo politike hočejo posebno v Chicagi pripraviti člane za nezrela dejanja, pri SNPJ jim ucepljajo socializem, in potem njih Glasila posvečajo več skrbi politični stranki kot pa podpori bolnikov. To je napačna pot, in ta pot gotovo ne bo dobila napredka.

Slovenci v Clevelandu, dovolj imamo društev, ki spadajo k naši domači organizaciji. S daj potrebujemo samo še članov. Konvencija se bliža, treba bo dobrih zastopnikov naroda pri zborovanju, ker Zveza ima krasno bodočnost, kadar bomo videli v edinstvi in slogi zbrane Slovence pod zastavo naše clevelandске organizacije. Tisoči v Clevelandu, ki niste pri društvu, ki ste pri drugih društvih, podprite že obstoječa društva, in naredi v bodočnosti bo vedel ceniti zasluge prvih boriteljev za clevelandsko slovo in podporo udov in sirot.

Kako neskončno velik je svet.

Norveški učenjak Birkeland je pred kratkim govoril pred norveško učenjsko družbo in pri tej priliki omenjal začetek sveta. Birkeland je mnenja, da je postanek sveta odvisen od električne moči. Te svoje trditve je podprl z lastnimi poskusi. V svojem laboratoriju si je naredil majhen svet sam za sebe, v podobni velike steklene omare, v kateri ni bilo nobenega zraka, in v kateri je bila električna negativna kovinska plošča kot "sonce".

Učenjak Birkeland misli, da imajo vsi planeti v primerju s svetovnim prostorom veliko električno napetost, ki se vedno ohranja s pomočjo izžarivanja. Izžarivanje, kakor prihaja iz sonca na našo zemljo, bi znašalo po električnem računu 600 milijonov volt. Da je v osolnčju mnogo elektrike, lahko doženemo na spremembah sonca. Tudi razlaga Birkeland prav vrjetno pomenljivost solnčnih kron. Kar pa pride v največje vpoštevanje pri ustvarjenju sveta, je pa sledeče: Poskusi so dokazali, da vselej, kadar se elektrika odloži, oziroma, kadar preide elektrika v kako drugo telo v prostoru, kjer ni zraka, odganja od sebe negativni pol materialne stvari, in da postaja hitrost, s katero se taki predmeti premikajo, čimdalje večja, če je električna napetost velika in vročina precej visoka.

S pomočjo matematične analize se lahko zračuna, kaj se zgodi s takimi telesi, katere sonce od sebe vrže. Prvič se lahko dokaže, da solnčni sistem lahko vrže od sebe veliko množino teles, ne da bi se kdaj povrnil v osolnčje nazaj. Drugi del teh teles ali svetov se izopet povrne v sonce, dočim se tretja vrsta takih teles zbere skupaj, nastane planet, ki se začne vrteti okoli sonca. Posebno zadnje vrste telesa so zadnje čase jako preiskovali. Na primer v planetu Saturnu je opaziti mnogo krogov, in učenjaki so dognali, da jih je najmanj deset. Ti krogi pomenijo kose prvotnega planeta, ki so se odcepili od glavne materije in hočejo delovati kot svoje ozemlje.

S preskušnjami se lahko dožene, da kovinska telesa, katere je električni negativni tok virgel od sebe, lahko vzdružujejo v sebi pozitivne električne točke. Pri načinu namreč, kakor je sonce magnetizirano, bi se lahko planeti, med njimi tudi naša zemlja, vrteli v nasprotni smeri okoli sonca, kakor se s daj vrtili, če bi imeli negati-

ven pol samo negativna telesa. In če bi bilo to res, bi bila vsa Birkelandova teorija zanič, ker se ne bi strinjala z osnovnimi zakoni nebeskih teles. Toda Birkeland je medtem zadnjih šest mesecev delal neprestano preskušnje. Konečno se mu je posrečilo dobiti dolge svežnje pozitivnih kovinskih žarkov, ki so bili gotovo narejeni iz atomov s pozitivnim tokom, in dolžost teh žarkov je vedno naraščala, če je bila električna napetost večja ali pa se je zvišala toplota.

In če Birkeland tako uči, kaj je pa s praznino našega svetovja? Tudi na to je učenjak odgovoril in sicer sledeče: Misel, da vsaka zvezda, ki se razvija, odpošilja v svetovje električna telesa, nas mora pripeljati do prepričanja, da največja masa v svetovnem svodu niso zvezde ali druge nebeske prikazni, pač pa je največ vsemirja praznega. Toda to vsemirje je prenapojeno z elektroni, električnimi atomi in molekulami. Toda če bi se popolnoma pridružili temu mnenju, tedaj bi bilo skoro mogoče reči, da je svet neskončen ali večni.

Toda proti večnosti sveta je pa nastopilo že toliko učenih mož, da Birkeland v tej svoji teoriji ne bo prodr. Olbers in Seeliger sta imela važne preiskave, ki so vse dokazale, da svet ni večni. Olbers je pronašel, da če bi bila gostota zvezd v neskončnem vsemirju enakomerna, da bi se potem nebeski svod ravno tako silno svetil kot se sonce sveti. Ker pa temu ni tako, tedaj trdi Olbers, da zvezde niso dovolj goste medseboj. In zvezde postajajo čimdalje bolj redke, bolj se od sonca oddaljujejo. Toda če je vesoljno vsemirje polno letelčnih teles, se mora svetloba nekje zgubljati, oziroma absorbirati, in vsemirje po Olbersovih mislih ni tako močno, da bi neprestano proizvajalo svetlobo za številna nova telesa.

Seeliger je pa zopet drugače izračunal in dokazal minljivost sveta. On pravi, da nebesko telo, ki prihaja iz drugega svetovja, se vrta s strašno naglenco proti solnčnemu sistemu, če je neskončno veliko zvezd. Ker je pa natančno izračunano, da redko katero nebesko telo preseže hitrost 100 kilometrov v eni sekundi, tedaj moramo priti k minljivosti sveca.

Poljski socialni demokratje za vojno z Rusijo. Praško agrarno glasilo "Venkov" je nedavno tega prineslo iz Slezije tale dopis: "Poljski socialni demokratje v Sleziji se prav resno pripravljajo na vojno z Rusijo. V Fryštatu so ustanovili "Delavsko strelno društvo" z namenom, da bi se dobro izvežbali v streljanju ter prirejajo "kurs samaritanski" za može in žene, da bi jih priučili streljanju ranjencem. V svojem glasilu "Robotnik slazki" pozivljajo tovariše, naj bi se pridno udeleževali tako strelnih vaj kakor tudi kurza. Na polju pri Hermanicah st socialni demokratje iz Hermanic, Michalkovic in Poljske Ostrave prav po vojaško vežbajo v marsiranju in drugem vojaškem vežbanju, da bi se temeljito pripravili na vojno proti "Moskvičanom". To počenjanje pa nima svojega izvora v nevednosti preprostih delavcev, ampak jih poslanec Rager po shodih sistematično hujska proti Rusiji in javno ščuva k vojni proti ruskemu velikanu. Češke centraliste je to neumestno počenjanje poljskih sodrugov kar potrla. Njih delavsko glasilo je napisalo: "Informirali smo se, ali se ta poročila spirajo na resnična dejstva, ali je vse sama laž, pa smo se na svoje največje začudenje prepričali, da je vse gola resnica." — U. u. socialni demokratje za — vojno!

Velika tatvina v Monakovem. Iz Monakovega poročajo: V nekem tukajšnjem hotelu so ukradli neki dami za 20.000 mark dragocenosti.

Pri nas plačate lahko vse račune za plin. Prihranite si pot in odstotke.

FR. CERNE,

EDINA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA

COLUMBIA
DOUBLE-DISC
RECORDS

Fit Any Machine
Cost 65c

It isn't putting it too strong to say that no other records are worth considering! Call in and hear them! Get a catalog!

FRANK CERNE,
urur in zlatar
6034 St. Clair Ave.

Cenjenim rojakom v Clevelandu in drugod se vljudno priporočam in naznanjam, da sem dobil veliko zalogo Columbia Gramofonov in gramofonskih plošč in sicer: slovenskih, hrvatskih, angleških, nemških itd.

Nadalje se priporočam v nakup zlatnine in srebrnine, v zalogi imam 14K. zlate in 14K. z zlatom prevlečene garantirane ure in najboljše vrste Hamilton, Elgin, Waltham, Illinois, Hampden in Ingersoll.

V zalogi imam zlate priveske k verižicam in zlate prstane z znamkami vsih Slovenskih Jednot in Zvez.

Velika zaloga stenskih ur in budilk Posebnost "Kukavice" iz stare domovine.

Posebno se priporočam ženinom in nevestam v nakup 14K. zlatih poročnih prstanov in druge zlatnine.

Točno popravljanje vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine, delo prve vrste, solidne cene in garantirano.

Pridite k meni in oglejte si mojo zalogo in prepričali se bode, da lahko dobite pri svojem rojaku česar potrebujete in po nižjih cenah kakor drugod.

Prodajam blago tudi na tedenska in mesečna odplačila.

Vsako blago pri meni kupljeno je garantirano.

Vsem cenjenim rojakom in rojakinjam se toplo priporočam in želim vesele velikonočne praznike!

Fr. Černe, 6034 St. Clair-av

Princeton 1835 L

Slovenski urar in zlatar.

Svoji k svojemu!

Bolni rezervist

Napoleon je junjevo jutro. Na vzhodu se je prek neba zagnala svetla lisa, kot bi močna roka odrezala nebo od zemlje. Nebo se je dvigalo višje, a zemlja je zatemnila — in skozi to odprtino je prihajal dan. Zvezde so počasi bledele, tonile, izginjale v azurju. Takrat je sredi gorske vase za-pela tromba. "Vstan-te fant-je!" "Ti glasovi so se jako čudno, nenavadno razlegali preko skromnih hišic, preko nizkih flamnatih krovov in se raz-bežali po šumi nad vasjo.

Toda, pokojna vas je hipoma očela: povsod vse polno mladih fantov, vskrižem so začeli khati vojaki; ta v samih prte-ah blatah in tanki brezasti rajci brez rokavov, da so se dele krepke mišice, ta raz-klav, drugi spet v polni opravi, kot da je glas trombe priklinal iz ta. Okrog potoka je bilo vse živo; umivali so se, zajemali vodo, pomivali posodo, šali se, dražili, pripravili. Ej, vo-jakko življenje je tako lepo in bujno in zanimivo za tiste, ki gleda od strani, kteremu ni treba nastopiti, ko pride ura.

Minulo je pol ure in vojaki so stali sredi vasi v vrstah, pri-pravljeni za odhod. Četa pri četi, vse čilo, sveže, a vendar resno, skoro mračno; Napovedal se jim je vroč in hud dan. Pred hišo ali med vežnimi vrati tu-tam stoji vaščan in radovedno ogleduje gladke, odločne kretanje moštva ali grozeče puške ali polne, težke nahrbtni-ke. Iz kakega okna pogleda svedavo dekliško oko in se spet hitro skrije v ozadje.

Tedaj se na konci vrst pri-kaže stotnik. Vojaki, stoje tu kot želbi. In stopa mimo vrst in pregleduje...

Sredi moštva zapazi vojaka, ki se mu smeje prostodušno v obraz. Pogleda ga grozeče in zarohni: "Kaj je z vami. Pozor je — zakaj se smejete?"

Ze včeraj je opazil, da se mu je smejal in danes spet. Stotnik je pograbila jeza.

"Ne smejajte se! Kaj je to! Zakaj se smejš?"

"Ne morem se zdržati sme-ita," odgovori vojak smehljaje. Stotnik ga pogleda pozorne-je. — Ali ne gleda ta človek nekako motno, brezčutno, to-po, skoro blazno... "Pijan je morda!" pomisli.

"Ali si pijan?" zarohni nad njim.

Vojak ga pogleda začuden.

"Ne."

"Ali si bolan?"

"Ne vem..."

"Pred trenutkom divji glas stotnikov postane resen, skoro mehak, ko vpraša: "Kako se počust?"

"Mežek"

"Kaj si delal doma? Kakega stanu si?"

"Čevljar."

"Odkod si?"

"Iz Šmartna na Kranjskem."

"Torej Kranjec! Zato, zato!"

— To pa vendar veš, zakaj se anješ?"

"Ne vem."

"Meni, kajne?"

"Nikomur."

"Ti pojdeš v zapor, če se boš tako obnašal."

Vojakov obraz se je zresnil, smeh je izginil, toda le za hip, tako kot se skrje les, če ga vrneš v vodo, da takoj na to tem silneje bukne na površje. Obraz je bil spet poln smeha.

"Ali si bedast?"

"Vidite, ne morem se pre-magati."

Stotnik je poklical saniteja.

"Profesor Fridrih, zapomnite si tega moža. Jutri grešče z njim v Celovec v bolnišnico."

— Napreji!"

Moštvo, ki je ves čas rado-vedno opazovalo ta prizor, se je obrnilo in začelo stopati med hišami navzgor. Tudi okarani čevljar je postal resen, ko je stopal z drugimi vred v hrib. Molče je stopal poleg tovarišev, ni se menil za njihove rado-vedne in tudi škodoželjne po-glede.

Solnce je vzhajalo takrat na daljnem vzhodu. Začelo je upi-rati svoje žarke v prisojni hrib in v lehte naših vojakov.

Mežek se je zace potiti. Bil je resen, okroglicen, toda za-

hel" in neutren in zelo bled. Nočil je dolge, črne črke, ki so dajale njegovemu licu nek poigben, rekli bi; dostojan-stven izraz. Postaven človek je bil.

Toda smeh njegov, smeh! — Ta je pokvaril vse

Hrib na katerega so stopali, je bil zelo strm, in kamenitna steza se je vila po mnogih ovinkih semtertja. Visoko nao-čevljarjem, na zgornjem ovinku je začel vojak oponašati mukajočo kravo. Ponarejal je glasove zelo naravno in, tova-riši so se smejali. A zdaj se čevljarjev obraz niti za hip ni spremenil. Ni se mogel posme-jati. — Mož je postajal truden. Po vsem životu je bil moker od potu in po obrazu so mu lili potni curki. Gledal je v tla in videl, kako so debele kaplje padale na kamenje, kako je za-četo ostajala znojna sled. De-bela kaplja mu je pripolzela po nosu in obvisela prav na kon-ci; odpihlil jo je in padla je v lok pred njim na gladek ka-men. Začel je misliti na znoj in na trud vojaške službe in ču-dil se je, kako da se je sploh kdaj mogel smejati.

"Kaj smo mi?" se je vprašal. "Kdo nas kaj šteje, kdo kaj ceni? Puška je vse in mi smo le bolj ali manj sposobni, premični aparati za prenašanje pušk. Puška ima svojo številko, a jaz je nimam; ona je večna, a mi smo le začasni, kmalu ob-rabljeni, podaljšek kolbe. Mi smo tukaj, se mučimo in trpi-mo in vendar — čemu? zakaj?"

Domovino varujemo... Ah, domovina. Demovina je tam, kjer bomo počili. — In stotnik, kako se potega za red in za službo, s kako vnamo, s kako gorečnostjo se loti učen-ja vsak dan znova. A jaz te službe ne morem vzeti za resno. Mi tu hodimo za njim, brez mi-sli, brez volje, kot sužnji. To je edinole potrata časa. Mar bi ne bilo bolje, če bi sedel do-ma na stoličku in gradil čev-lje...

Tako je premišljeval, in po-zabil je na težo, ki ga je tlačila k tlom. Zamisljal se je v splošno "krivico" in pri tem je po-zabil da ta "krivica" že leži na njegovih ramah, da se mu je treba najprej samemu otresti, potem šele naj misli na druge.

Usta so mu postala suha in v prsih ga je tako čudno pe-klo. Ral bi se bil globoko od-dahnil, toda ni mogel. Sopol je v kratkih sunkih in glava mu je postajala težka. Bilo mu je, kakor da je trdo zvezan in on bi pulil roke iz vezi, toda zaman.

Hodili so že celo uro in prišli so v temno senčno globel in obstali. Oddih.

Čevljar se je zavalil v sen-co. V globeli je bila še rosa in dobro mu je del hlad. Toda tista temnota v prsih se ni po-legla. Tako težko je sopol, roke in noge so bile trudne in v glavi je bilo tako suho in soparno. Pomislil je: Ravno tako je, kot oblaki v vročini in zdajpazdaj preleti bolečina kot blisk iz ene-ga kot možgan do drugega — in tako mu šumi in vrši po gla-vi kot vihar.

Rodila se je ta zavest že vsa bolna, trudna in nejasna, za hip obstala v njegovih glavah, a po-tem je izginila kot bi zamizal. Potem se ni več zavedal sam sebe. Vse zatvornice njegove duše so bile odprte in sama strast in sovraštvo in divjost je napolnila njegovo srce. Po-gledal je po globeli. Ne daleč od njega je sedel stotnik, br-dkat in zagorel in polglasno si je požvižgal in lica so mu pri tem komaj vidno trepetala. A dalje navzdol in navzgor med grmovjem same sive uniforme in zagoreli obrazi.

Spet mu je pogled ostal na stotniku.

"Ti si že eden izmed tistih krvosov. Ti nas mučiš in zmerjaš in zaničuješ!"

Stotnik se je ozrl po moštvo in opazil njegov pogled. In hi-poma so njegova lica nehala trepetati.

"Rezervist Mežek!" je za-klical.

Čevljar je planil po konci.

"Kaj se godi z vami? Vi ste bolni!"

"Ne."

"No, toraj mi stopite v vas-

tu spodaj po cigarete. Vidite vas?"

"Da."

Stotnik je vzel iz žepa de-narnico in mu izročil denar.

"Pa hitro!"

Vas je ležala pod strmim bre-gom, komaj par sto korakov oddaljena, a pot do nje je bila težavna. Navzdol po strmi dr-ži in navzgor bi bilo mogoče le po precejšnjem ovinku.

Mežek ni pokazal nikake ne-volje, takoj se je podal na pot. "To imam za moje misli," si je rekel. "Na ta način me bo odvadil od smeha."

A ko je bil sam, ga je spet popadla jeza. Začutil je, da se mu godi krivica.

"Vse moštvo počiva in jaz naj drvim okrog; samo zaradi stotnikove porednosti. Kako me je ta vrag pogledal, kot da mi vidi v dno srca," je zamr-mral skozi zobe. "Ali je to pra-vica?" Prišel je v vas in stopil v prodajalno. Med vrati se je še enkrat ozrl na strmino, po kateri je prišel. Na vrhu str-mine, na stezi je stal stotnik in gledal za njim. Videl ga je stoječega v grapi med skalami, a nad njim se je razpenjalo mo-dro nebo.

"Sedaj še gleda za mano in se smeje," je pomislil. "Vrag..."

Naročil je ciganete, stopil za vrata in nabasal puško. Po-tem se je spet vračal navzgor. Toda ni iskal ovinka, šel je na-ravnost po grapi, po kateri je prišel, kjer je stal stotnik. Na očeh so se prikazale krvave ži-lice. Čutil je svojo onemoglost in vse njegovo bitje je hrepe-nelo po svetlo. Sklep je bil storjen; sam je vzklik, rastel in dozorel v njegovi duši, ni ga gojil, ni ga zatiral, samo podel se mu je in vse se je vršilo, kar samo od sebe. Oko je merilo razdaljo med seboj in med ča-stnikom, razum je umiral in volja se je stisnila v kot.

Samo toliko časa naj še ži-vim, da sprožim puško," na že-lja je polnila njegovo dušo, si-cer ni mislil ne na prihodnost, ne na preteklost.

"Samo še par trenutkov!"

Plezal je po vseh štirih, na-zadnje se je prijel za leskovo vejo in obsedel med kamenjem. Začutil je, kot da bi mu te-žek udarec padel na glavo; in vroča kri se mu je vtila iz no-sa in iz ust v naročje. Puška se je strkljala navzdol po me-lini...

Cporoka milijonarja Leipzi-gerja. Zapuščina pred kratkem umrlega milijonarja Leipzigerja v Budimpešti značajo pri-bližno 20 milijonov kron. Za universalne dediče je testira-leipziger svoje dve hčeri, so-progo bančnega ravnoteja Fel-nerja in ministerijalnega svetni-ka Neumana. Poleg tega je za-pustil različno visoke legat-e vsem sorodnikom in da do-be vsi njegovi vnuki, ki se rode v teku enega leta na dan rojstva 200.000 kron. Veliko je zapu-stil Leipziger svojim uradni-kom, uslužbencem in delavcem ter njihovim rodbinam. Raz-nim dobrodelnim zavodom je testiral legat po 5 do 10.000 K. Poleg tega so sklenili njegovi dediči, da bodo darovali za do-brodelne namene en milijon

Socijalna zakonodaja v Bel-giji. V belgijski zbornici je bil pred kratkim predložen načrt zakona glede obliigatornega bolniškega, invalidnega in sta-rostnega zavarovanja vseh in-dustrijskih delavcev, kakor tu-di trgovskih nastavljenec, ko-jih letna plača ne presega svote 2400 frankov. Letni prinos za-varovalnih oseb ne sme biti manjši kot 22 K. Taki zavaro-vani delavci in nastavljenici, ki zaslužijo na teden manj kot 15 frankov, plačajo letno 12 kron zavarovalnine. Zakonska osno-va, ki je v marsičem podobna angliškemu zakonom, utegne postati kmalu zakon in pome-nja lep napredek v socialni za-konodaji v Belgiji. Kako dolgo bomo v Avstriji čakali na to, kar dobe v kratkem belgijski delavci. Toda od strankarske strasti zaslepljena socialna de-mokracija bo še nadalje pela pesem o nazadnjaški belgijski vladi, ki se mora vreči z vsemi nasilnimi sredstvi.

Princeton 1381
Bell East 1881

A. GRDINA,

trgovec in pogrebnik

6127 St. Clair Ave.

Zelim vsem prijateljem in edjemalcem vesele velikonočne praznike, mnogo dela in lepo bodočnost. Komaj se otresujemo teške zime, ki nas je grizla, in kmalu nastopijo lepo spomladni dnevi, ki bodo zvalili na prosto staro in mlado, da se bomo veselili mi in naša mladina, posebno pa naši novorojenci, ki so morali biti tekom zime doma radi mraza. Treba bo marsikaterega novega vozička, dase sinček ali hčerka peljeta na sprehod, na sveži zrak. Predno greste kupiti drugam, oglejte si pri nas. Imamo otročje vozičke vse cene, barve in mode, različne velikosti.

Barva za hiše.

Sedaj je čas, da si preskrbite dobro barvo, da prebarvate svoje hiše, ki so trpele radi pritiska mraza in drugih zimskih nepravil. V zalogi pri meni dobite fino barvo, ki je garantirana, da drži dalj časa kot razne barve, ki ste jih dosedaj kupovali drugje. Če pridete v trgovino, lahko sami pogledate in si zberete primerno barvo. Vaša hiša bo lepše zgle-dala in bo pridobila na vrednosti, če bo prebarvana z fino barvo.

Preproge.

Hišnim gospodinjam priporočam preproge, katerih imamo veliko v zalogi, majhne in velike za cele sobe, tudi slamnate in linokum. Vse te stvari imamo vedno v zalogi v večji meri, da lahko postrežemo vsem, kar si kdo zbere.

Da imamo posode in orodja dovolj, vam je znano, le toliko pripomnimo, da imamo vedno v veliki izbiri boje in ceneje blago, ker dobimo vse take stvari naravnost iz tovarn.

Dobra zaloga pohištva.

Fantom in dekletam, ki se nameravajo poročiti, priporočam, da si ogledajo našo dobro zalogo pohištva. Na izbor imamo lepih in dobrih postelj po nizkih cenah, omare mize, sploh vse, kar potrebujete za gospodinjstvo. Predno greste kam drugam, oglasite se pri meni in prepričali se boste z zadovoljnostjo, da ste prišli na pravi prestor.

Ne pozabite me poklicati za kočije čb priliki krstov, porok in enakih prilikah. Imamo vedno dovolj vozov in konj na razpolago, da lahko vsem ustrezemo.

Opozoriti moramo občinstvo tudi na avtomobile, lim-sine, odprte in zaprte, ki so posebno pripravi ob priliki krstov in porok. Avtomobil je primeren za vsako vreme, mirno in gorko. V njem se lahko pelje šest ljudi.

Pogrebni zavod.

Pogrebni zavod je popolnoma moderno urejen. Imam ve-liko zalogo krasnih rakev, male in velike in vso drugo opravo, ki spada k temu. Imamo dovolj delavcev, ki so izvežbani v tem poslu, dovolj vozov in tri avtomobile in druge priprave, da lahko vsakemu natančno po želji postrežemo.

Ni treba, da nadalje razlagam, ker naše delo se samo hvali in dokazuje, da smo vedno pripravljeni rojakom za vsako postrežbo. Naša volja je, da se vam postreže, kakr je prav. Ako ste siroti, da ne morete plačati vse naenkrat, plačate samo nekaj, drugo prepustite nam, da bomo skrbeli, da boste počasi, kakor boste mogli, vse odplačali. Nam so dobro znane razmere in stališče vas vseh, in mnogokrat vam bom pri najboljši postrežbi prihranil denar. Kdor se čuti le malo nezadovoljnega, naj se takoj javi pri meni, kaj-ti jaz raje trpim škodo, kakor da bi imel mržnjo pred ljudmi.

Se vam vsem toplo priporočam za nadaljno postrežbo in trgovino.

Srečne velikonočne praznike!

Kadar nas potrebujete, pokličite na telefon.

Odperto noč in dan.

Premišljevanja vredna.

Nasim čitateljem hočem povedati na tem mestu dve zgodbi, resno in žaljivo zgodbo, ki sta se v resnici pripetili pred nedavnim časom. Obe zgodbi dajo vsakemu mislečemu človeku dovolj misliti.

Začnimo z resno zgodbo:

V ječi mesta Charlestown so dobili nekega jetnika, ki je hotel pobegniti. Mož je velik zločinec. Ko je bil star 13 let je pri popolni zavesti, iz sovraštva in maščevanja zabodel nekega 16 letnega dečka, in ga že mrtvega obrezoval z nožem. Bil je obsojen na smrt, toda pomiloščen na dosmrtno ječo. Sedaj je že štirideset let v ječi, in je danes 53 let star. S tem možem kot z zločincem nimamo nobenega usmiljenja, dasiravno je že štirideset let v ječi živ zaprt.

Misliti nam da samo njegova poskušnja k begu. Štirideset let tleči ta človek v ječi, toda želje po svobodi se ni zgubil, dasi ni spoznal nikdar družbe sveta kot svojo ječo, in bi se moral v današnji človeški družbi gotovo slabo počutiti. Tri polno leta, je dan za dnevom, noč za nočjo delal s jako primitivnim orožjem, z majhno žago, katero je sam naredil. Pili je in pilil železno ograjo svoje celice, in mnogokrat je mogel delati le nekaj trenutkov, če ni hotel, da ga je stražar opazil. In ni se ustrašil groznega truda, misel na svobodo mu je podarjala novih moči in vztrajnosti. In potem, v zadnjem trenutku so ga vendar dobili in zopet oropali svobode. Toda tri dolga leta upanja na rešitev in svobodo, to ni bila tri leta sreče za zločinca — in upanje je včasih še bolj blagodejno, kakor izpolnjena želja.

Kakor smo rekli, mož kot zločinec ni vreden usmiljenja, toda njegovo stremenje po svobodi je prava prisposoba človeške družbe, ki neprestano stremi naprej. Mi vsi smo zaprti, in upanje na svobodo je, kar nas drži kvišku, da ne omagamo v boju za obstanek. Dan za dnevom, noč za nočjo delujemo, da podremo omrežje, za katerim sedimo. Leta in leta živimo v sreči bliskajočega upanja, da bomo enkrat svobodni — potem pa pride usoda in nas prisili z železno roko, da se podamo nazaj v omrežje, za katerim sedimo. Leta in leta živimo v sreči bliskajočega upanja, da bomo enkrat svobodni — potem pa pride usoda in nas prisili z železno roko, da se podamo nazaj v omrežje, za katerim sedimo. Leta in leta živimo v sreči bliskajočega upanja, da bomo enkrat svobodni — potem pa pride usoda in nas prisili z železno roko, da se podamo nazaj v omrežje, za katerim sedimo.

Sedaj pa povejmo drugo, žaljivo zgodbo:

Na elegantni ulici zapadnega dela mesta Londona se je prikazal revno oblečen mož, ki je mimoidočim ponujal svoje blago: Mož je prodajal prave bankovce, vredne 25 dolarjev vsak, za en cent. Slo se za stav. Mož je stavil s svojimi prijatelji, da bo ponujal na cesti prave bankovce za en cent, pa ne bo dobil med sto ljudi deset odjemalcev. Prijatelji so se mu seveda smejali. Toda mož je poznal svet. Eno uro je kričal na ulici, in med 400 potniki, ki so hiteli mimo njega in pogledali, kaj prodaja, je dobil le dva, ki sta kupila bankovec.

Ta dogodek nam jasno pove, kakšen je svet. Vi lahko ponudite ljudem najbolj dragoceno stvar, pa ne boste dobili odjemalcev, če jim v istem času ne boste nudili enake vrednosti. Ljudje danes ne vrjamejo, da je kdo nesebičen, ljudje ne vrjamejo v vrednost stvari, če se jim nudi zastoj, današnji rod sploh ne vrjame, da je tako tak tepec, da bi naredil zastoj kaj za svojega bližnjega.

Ljudje vidijo danes za vsakim dobrim delom, ki je kdo naredil v korist svojega bližnjega, takoj dobičarske namene, in če ne morejo dokazati, si pa sami zamislijo.

Z zaničevalnim obrazom gremo na cesti mimo sreče, če jo

naletimo kot beračico na ulici. Mi iščemo srečo na strmih gorah, ob nevarnih prepadih, za trnjem in velikanskim zidovjem. Mi dvomimo nad resničnostjo zlate kepe, kajro bi lahko dobili za en cent, dvomimo nad resnico, ki se nam ljubeznjivo smehlja v obraz, mi sploh dvomimo, ker nismo navajeni na zmago brez boja, brez truda in napora.

Roman prihodnjosti.

Tunel ali podzemeljski predor med Evropo in Ameriko je že stara sanja velikih in malih otrok, kakor je zveza po zraku med Evropo in Ameriko že jako znana stvar, o kateri se pa ne ve, kdaj se bo uresničila. Mnogo tisoč ljudi trdijo, vrjame na podmorsko in nadmorsko zvezo med obema deloma sveta.

Neki pisatelj je pred nedavnim časom spisal zanimiv roman, ki obdeluje to zvezo pod morjem, in kateri roman začne z dejanjem v Ameriki, v New Yorku. In da se dejanje začne v New Yorku, je umevno samo ob sebi, ker mesto New York postane v prihodnjosti srce celega sveta, ne da bi se pri tem povzdigovali, pač pa ker bo ta naravna posledica neizmernega bogastva dežele in neutrudne marljivosti njenih prebivalcev.

Toda o tem sedaj ne govorimo, pač pa omenimo nekoliko roman prihodnjosti, oglejmo si dejanje, ki se bo enkrat gotovo vršilo.

Prihodnost je dalekosežen pojem, ker prihodnost se neha tam, kjer se prične večnost. Kdaj se začne ta roman? Kateri leta v New Yorku?

To bi vsakdo rad zvedel, in pisatelj tudi približno po ovinkih omeni neko gotovo dobo, namreč po končanju panamskega prekopa, torej po letu 1914. V istem romanu se govori o mostu, ki veže Ceylon z Predno Indijo, in ker bi tako delo potrebovalo najmanj deset let, da se zgradi, in ker dans o tem niti načrtov ni, torej lahko vzamemo leto 1930 kot začetek enakega dejanja.

Pisatelj nadalje omenja posebni expresni vlak po zraku med Chicago in New Yorkom, ki bo prevozil to 900 milj dolgo pot v osmih urah. Nadalje omenja, da so milijonarji dali napraviti pred svojimi vilami posebne postaje, kjer bodejo lahko takoj zasedli vlak ali pa se spustili v svojo hišo. Pisatelj tudi omenja, da bodejo pred rednim prometom med Evropo in Ameriko po zraku, samo dva zrakoplova naredila isto pot. In vse to so stvari, za katere se potrebuje najmanj četrto stoletja, torej že lahko štejemo, da smo pri letu 1940.

Nadalje pripoveduje pisatelj o velikanskem parniku "Kosmos", ki je na morju s 4000 potniki brez sledu zginil. Kljub brezmejnemu brezžičnemu brzojavu? Tedaj bodejo parniki baje potrebovali samo tri dni za vožnjo preko morja.

Roman prične z opisanjem velikanskega koncerta, ki je bil prirejen v proslavo odprtja novega velikanskega Madison Square vrta. Najboljša družba se nahaja na tem koncertu. No, in tu se pisatelju ni posrečilo. Kteri Newyorčan naj pride na idejo, da zgradi nov Madison Garden? Saj je vendar to poslopje vsako leto enkrat prodano, in vsak novi gospodar vodi trgovino lepo naprej. Madison Square Garden torej zadostuje Newyorčanom še za 2000 let.

Pred leti se je neki inženir Fuller začel že resno pečati z načrtom podmorskega predora med Evropo in Ameriko. Ker je pa že tedaj zahteval, da se mora ustanoviti družba, ki bi spravila skupaj 500 milijonov dolarjev kapitala, seveda ni mogel s svojim načrtom nikakor naprej. Človeški duh pa deluje neumorno, nima nobenih mej. V kratki dobi pridejo na svet stvari, o katerih se nam danes niti sanja ne. Mogoče postavijo zanamci še drugi bahilenski stolp? Vse je mogoče na svetu.

John Grdina,

Slovenska gostilna IN DVORANE.

Slavnim društvom se priporočam za oddajo moje velike, dobro opremljene dvorane za društvene veselice in za vse slavnostne prilike.

Na razpolago je tudi pet dvoran za društvene seje.

Gostje so vselej domače postreženi z dobro pijačo. Vsem Slovencem se priporočam in jim želim vesele velikonočne praznike.

6021-25 ST. CLAIR-AV.

Josip Kalan

Slovenska
gostilna:-:

Prijetno zbirališče slovenske družbe. Čisti prostori, uljudna postrežba. Vsi slovenski gostje vedno dobro došli. Srečne velikonočne praznike želim vsem znancem.

6101 ST. CLAIR-AV.

Geo. Boston,

Slovenska slaščičarna, zaloga tobaka, cigar in cigaret. Fine velikonočne razglednice, igrače za otroke, baseball potrebščine. Slovencem se priporočam v obilen poset.

6002 St. Clair Ave.

JOSIPINA TURK,

6010 ST. CLAIR AVE.

Edina slovenska cvetličarica.

Se priporočam slavnim društvom v slučaju pogrebov za fine vence iz svežih rož. Šopki za neveste, domače cvetlice v posodah imam vedno na razpolago po nizkih cenah.

Posebno nizke cene za cvetlice za velikonoč. Slovenci, poopirajte domače podjetje.

J. S. JABLONSKI,

Slovenski fotograf

Se priporočam slavnim slovenskim društvom v izdelavo najlepših in najcenejših društvenih slik.

Nadalje izdeluje fine poročne in krstne slike, kakor kdo želi. Vedno točna, poštena postrežba, cene vedno najnižje.

Velika naklonjenost, ki jo mi Slovenci skazujejo, je najboljši dokaz, da so pri meni vedno dobro in poceni postreženi.

Vsem dosedanjim prijateljem želim vesele in srečne velikonočne praznike

J. S. JABLONSKI,

6122 ST. CLAIR AVE.

VSako leto voščim rojakom srečne in vesele velikonočne praznike in tako ponavljam tudi letos moje srčne želje da bi bili vsi srečni in zadovoljni ob teh praznikih.

Rojakom v Clevelandu priporočam svojo trgovino s čevlji za moške, ženske in otroke. Moja trgovina s čevlji, je najstarejša slovenska trgovina v Clevelandu. In številni odjemalci tekom dolgih let mojega posla pričajo, da so bili vedno zadovoljni z blagom, ki so ga kupili pri meni.

Vsakdo ve, da so vedno večje cene pri blagu, pri nas pa dobite še vedno najboljše čevlje po starih cenah. Kdor ni zadovoljen s čevlji, naj jih pride zamenjati ali se pa zastoj popravijo.

Frank Suhadolnik,

6107 St. Clair Ave.